

ЛИСТОПАД Ч. 10 NOVEMBER, 1973

НАШЕ ЖИТТЯ OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXX. ЛИСТОПАД Ч. 10

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпня
Редакторка — Уляна Любович

Редакційна Колегія:
Марія Барагура, Марта Бачинська,
Лідія Бурачинська, Любов Волинець,
Наталія Ішук, Світлана Луцька, Хри-
стина Навроцька, Олександра Різник,
Марта Тарнавська,
„Нашим малютам“, редагує Г. Черинь

Адреса Редакції:
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Адреса Адміністрації:
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді \$7.00
Піврічна передплата \$4.00
Річна передплата в Англії ... 2 ф. ст.
Річна передплата в Австралії .. 4 а. д.
Річна передплата у Франції ... 20 фр.
Річна передплата в Німеччині 15 н. м.
Річна передплата в Бельгії 200 б. фр.
Поодинокое число 80 центів

КАЛЕНДАРЕЦЬ США

- 3 листопада — Показ моди — 86
Відділ США, Ньюарк
- 4 листопада — Дитяча костюмівка,
„Дитяча мрія“ — 29 Відділ
США, Шикаго
- 10 листопада — 25-ліття подружньо-
го життя членок — 1 Відділ
США в Нью Йорку
- 10 листопада — Осіння забава — 71
Відділ США в Джерсі Ситі
- 11 листопада — Забава для підлітків
29 Відділ США Шикаго
- 11 листопада — Відкриття 17-ої Ми-
стецької Виставки Жіночої
Творчости — 64 Відділ США в
Нью Йорку
- 17 листопада — Вечір присвячений
Шестидесятиникам — 64 Відділ
США в Нью Йорку
- 18 листопада — Вечір „Червоної Ка-
лини“ — 43 Відділ США у Фі-
лядельфії

На обгортці:

В. Кричевський — Великий державний герб Української Народної Республіки
W. Krychewsky — The State Emblem of Ukrainian National Republic

OUR LIFE

VOL. XXX. NOVEMBER No. 10

Published by
Ukrainian National Women's League
of America, Inc.

Monthly publication except August

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Editor: Ulana Liubovych
108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

Subscription in the United States
of America \$7.00 per year, half year
\$4.00. Subscription in Canada \$7.00
per year, half year \$4.00. Subscrip-
tion in England 2 pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 20 fr. per year.

Second Class Postage, Paid at
Philadelphia, Pa.

Single Copy 80 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26 rue de Torcy, Paris 18-e, France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 5, Rumfordstr. 21

On the Front Page:

З М І С Т:

	Стор.
Незаступна втрата	1
Гол. Управа США: Входимо в Ювілейний Рік США!	2
Похорон бл. п. Осипи Грабовенської	2
Юст: Як віє листопадовий вітер	3
I. P.: Де наші жінки?	4
Наша обкладинка	5
В. Павловський: Василь Григорович Кричевський	6
Любов Калинович: Загублені овецьки — і ваш гостинний дім	9
Марія Барагура: „Гість у дім — Бог у дім“	9
Пожертви	10
Щаслива мама Ірина: Радість матері	11
У. Любович: Школа на горбочку	11
Вісті Конвенційного Комітету	12
Теодосія Савицька: Вісті з Централі	12
На Запасовий Фонд Н. Ж.	13
Дора Рак: Статут США і його застосування	13
Христина Навроцька: З'їзд головок Округу Рад США	14
Хроніка Округу: Округа Дітройт	15
Річні Збори	20
Вісті СФУЖО: Паралпсихологія	21
Світова Сесія СФУЖО	21
25-ліття СФУЖО в Курітібі	22
Дитячі плашки	23
Лукія Гриців: Різдвяні тістечка	24
Our Life	
Bilingual UNWLA Branches Conferences	25
Vasyl Krychewsky	26
Regional Council's Presidents' Conference	27
Нові видання	28
Нашим малютам	29
Марта Тарнавська: Правне становище жінки в різних країнах світу	31

КАНЦЕЛЯРІЯ США

Поручає

п'єску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'І

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол., разом із пересилкою.

Замовляти в Централі США

Незаступна втрата

Відійшла у вічність Осипа Грабовенська, одна із визначних провідниць організації, що через довгі роки сповняла обов'язки в Головній Управі, Окрузі, 43 Відділі, репрезентувала СУА в СФУЖО і центральних громадських організаціях. Довгий реєстр постів, які вона займала на протязі двадцять чотирьох років, вказує на її многогранну діяльність. Цей реєстр однак не дає образу людини, яку шанувало громадянство, яку любило й поважало членство СУА, що з таким боєм і сумом прийняло вістку про її передчасну смерть. Прощаючи її востаннє, хотілося б сказати кілька слів про неї саму, дорогу Юзю, яку ми знали і яку назавжди збережемо в пам'яті.

Осипа Грабовенська включилася до праці в СУА в 1949 році і не залишила її до останніх днів життя. Почуття обов'язку супроти далекої батьківщини й української спільноти на еміграції кермувало життям цієї ідейної, принципової і жертвенної одиниці, її ентузіазм і оптимізм захоплював інших. Членство ставилося до неї з великою симпатією, бо в ній поєднувалися прикмети зразкової громадянки з життєрадісною, сердечною вдачею і серцем чутливим на людську долю.

Ніяка праця не була для неї маловажна, ніяке завдання заважке. У своїх статтях, рефератах і промовах вона не вживала вишуканих фраз ні абстрактних ідей,

Бл. п. ОСИПА з Білінських ГРАБОВЕНСЬКА

Заступниця голови Союзу Українок Америки, кол. пресова референтка і довголітня секретарка Гол. Управи, організаційна референтка, довголітня голова й голова Контр. Комісії Окружної Ради Відділів СУА у Філадельфії, співосновниця і голова 43 Відділу СУА, референтка молоді при Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій, членка Президії Політичної Ради УККА, членка Управи Відділу УККА у Філадельфії і членка багатьох інших організацій.

квітчині. В останню дорогу супроводжає її глибокий жаль і біль тих, серед яких працювала, і запевнення, що пам'ять її збережемо в пошані.

але ясно, логічно і доступно висловлювала свої думки. Громадський досвід, розум та серце вкладали у свої слова, що знаходили зрозуміння й прихильність членства. Тому й не дивно, що так довго стояла у передових лавах організації.

Прийнявши пост заступниці голови СУА, з новим ентузіазмом приступила до праці. Несподівано, без попередження сталася трагедія. Прийшла невиліковна недуга, з якою Покійна змагалася героїстично більше, як два роки. Вона не піддавалася і далі, понад силу, виконувала свої обов'язки, доки не урвалася нитка життя.

Перестало битися серце людини, якої життєвим мотом були відомі слова Івана Франка: „Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть“.

У безконечній черзі відходить генерація, що росла й жила на рідних землях, ділила долю і долю народу та перенесла на еміграцію ті ідеали, якими жила в батьківщині. Залишає по собі жаль і тривожні думки: хто їх заступить, хто займе їхні місця, хто стане носієм їхніх ідей?

Тут у Філадельфії спочила на віки вірна донька Галицької Землі, що ввесь труд свого життя присвятила бать-

Входимо в ювілейний рік СУА!

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА, ЗГУРТОВАНОГО В СОЮЗІ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Наближаємось до великої хвилини в житті нашої організації. Незабаром сповниться 50 літ від заснування Союзу Українок Америки. З радістю й пошаною згадуємо той крок наших піонерок, що майже 50 літ тому поклав основу під нашу організацію. З невеликого гуртка перших п'яти Відділів — Союз Українок Америки начислює тепер 8 Окружних Рад і 111 Відділів у 16 стейтах ЗСА.

Великий шмат дороги перейшов Союз Українок Америки. Згуртував велике число українського жіноцтва, скріпив його національну свідомість, оформив його світогляд. Це все здобувалося не лиш словом і прикладом, але й невтомною працею. У ній дозрівали одиниці, гуртувались провідниці. І виростала сила жіноцтва в нашій громаді, де вона здобула собі місце не тільки словом, але й ділом.

Пригадаймо ті осяги, що вирости в поважний здобуток української громади. Пам'ятник Лесі Українки в Клівленді й переклад її творів „Спіріт оф Флейм“ були першим того роду вшануванням поетеси поза межами Еат'квіщини. Збірка народнього мистецтва, придбана в 1932 р в краю, є доповнена численними цінними пожертеами з нашої народньої культури. Ще донедавна була виставлена в Музейній Виставці в Нью Йорку і з незалежних від СУА причин втратила приміщення. Виховна праця СУА почалася від курсів української мови і танків, спонзорювання шкіл і садків у Німеччині й Бельгії, та широко поставленої програми дошкільного виховання у 24 Світличках. У ділянці суспільної опіки СУА почав від акції допомоги поводянам у Галичині в 1927 р. через різні кампанії в краю й Америці (співпраця з Американським Червоним Хрестом під час війни, переселення вдів із скитальщини, допомога „бабусі“), аж до широко запланованої акції стипендій для української молоді в Бразилії. Свої взаємини з американським жіноцтвом СУА закріпив членством у Нац. Раді Жінок Америки і Ген. Федерації Жін. Клубів. Утримуючи тісний зв'язок із жіноцтвом у Рідному Краю, став членом Всесвітнього Союзу Українок у 1937 р.

Із розгорненням цієї роботи йшов у парі ріст СУА. У 1932 і 1948 рр. скликано й проведено з ініціативи СУА Світові Конгреси українського жіноцтва, з яких останній дав почин до створення Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). У 1944 р. заходами СУА вийшов журнал „Наше Життя“, що тепер завершив своє 30-ліття. При ньому розгорнено видавничу ділянку, що включає різні дитячі й практичні видання. В 1952 році закуплено Дім СУА у Філядельфії, що являється досі єдиним будинком жіночої організації на наших поселеннях. У 1973 р. відкрито ще одне приміщення Централі в Нью Йорку.

У цій своїй роботі Союз Українок Америки не діяв відокремлено від своєї громади. В кожній загально-громадській акції брав активну участь, чого доказом є, що став співосновником Українського Конгресового Комітету і ЗУАД-Комітету. До всіх збіркових акцій причинився видатною пожертвою і з власної ініціативи пожертвував поважні суми на церковні й громадські цілі.

І так розпочинаємо наш ювілейний рік. Посвятім його всецільою нашій організації! Головним завданням у цьому часі — це приєднання членок. Нашим запалом і снагою повинні ми заохотити тих, що дотепер не зазнали ще тепла жіночого гурта. Увінчаймо наше 50-ліття таким скріпленням наших рядів!

А потім — подбаймо про нашу фінансову базу. В добре поставленому поселенні ростуть вимоги до кожної організації. Наша організованість, наше представництво, наш журнал — мусять бути на відповідному рівні. Та й настав час поставити в себе цілі й завдання нашої організації на першому місці!

Отже йдемо до гідного відзначення нашого 50-ліття! Покажімо в цьому ювілейному році відданість і пошану для цілей нашої організації, яка провадить нас до нашої найвищої мети!

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

Похорон бл. п. О. Грабовенської

Дня 26 жовтня 1973 р. розійшлася сумна вістка по Філядельфії та засягнула широкі круги Союзянок — того дня відійшла у вічність бл. п. Осипа з Білінських Грабовенська, місто голова Гол. Управи СУА. Вістка ця потрясла нашою громадою. В особі Покійної всі вбачали не тільки провідну Союзянку, але зразкову громадянку, що всі сили свого ума й серця присвячувала ростові нашого громадського життя.

Це й проявилось на парастасі за душу Покійної, 30 жовтня 1973 року. Прибуло біля 300 осіб, що їх не могло вмістити похоронне заведення. Над Покійною похилились прапор СУА, оповитий чорною лентою, що його держала голова наймолодшого Відділу (98) Ірина Юрчак. Після відправи, що її відслужив Кир Василь Лостен спільно з іншими священиками, попрощали Покійну — від Централі УККА о. шамб. Мирослав Харина, від 43 Відділу СУА п-і Ірина Мамчин, від Окр. Ради СУА п-і Галина Царинник, від Гол. Управи СУА п-і Іванна Рожанковська. Далше промовили — п-і Мирослава Скасвіс (78 Відділ СУА у Вашингтоні), п-і Оксана Генгало (Краєвий Осередок Дошкілья), п-і Михайлина Чайковська, почесна голова 20 Відділу СУА; п-і Ірина Кашубинська, господарська референтка СУА, не промовляла, але зложила цінний дар — грудку землі з України і китичку колосків у домовину.

Гарний осінній день 31 жовтня позолотив останню дорогу Покійної. Вона розпочалась із церкви Христа Царя, де Заупокійну Службу Божу відслужили о. шамб. Мирослав Харина й о. парох Василь Головінський. Тут пролунало ще останнє прощальне слово о. пароха, що підкреслив прив'язаність Покійної до своєї Церкви і народу. Потім довгою автокадою провели рідні, Союзянки і приятелі домовину на цвинтар у Факс Чейсі. Похоронну відправу над гробом завершив о. В. Головінський.

Поминки, влаштовані Союзом Українок Америки, відбулися в залі Менор Каледжу. Присутніх було біля 100 осіб. Обід відкрив молитвою о. парох, а п-і Іванна Рожанковська, місто голова СУА, відчитала телеграму співчуття від Світової Сесії СФУЖО, що саме відбувалася в Торонто. Слово забрала кол. голова СУА п-і Сте-

ЯК ВІЄ ЛИСТОПАДОВИЙ ВІТЕР

Стаття нагороджена на 2му конкурсі СУЖА

У нашому місті не було цього року Листопадового свята, не було академії, не було концерту і патріотичних промов. Була тільки панахида в церкві вполудне, коли люди поспішають на обід. Дехто питався: чому? Але ледве чи хтось відчував прогалину в нашому громадському житті з цього приводу.

Та коли гострий вітер понесе мокрим холодом і мертвим листом, до нас — до деякого з нас — вертається в гості Листопад. Як колись... живий і близький.

У 1918-му році ми були дітьми: Листопад — „Листопадовий Зрив“ як це ми називаємо, творили за нас наші батьки і старші брати. Але ми були тоді там — в містах і містечках Галичини, у Львові, й переживали історію всім своїм юнацьким еством, своїм серцем, уявою і мрією. Ми чули, як свистіли кулі, розривалися шрапнелі, як із зойком падали поранені. Ми прилипали лицями до вікон, щоб побачити бодай шматок боротьби на вулицях, або бодай вхлинути в себе таємничу атмосферу тієї боротьби. І ми пручалися, коли матері відтягали нас від вікон у безпечні закутки хати.

фанія Пушкар, яка з'ясувала коротко заслуги Покійної на громадському полі, а зокрема в СФУЖО і СУА.

З черги п-ї І. Рожанковська покликувала до слова представниць різних Округ, що приїхали здалека і зблизька, щоб віддати цей останній поклін. Із жалобним словом виступили — Марія Крамарчук, голова Округу Півн. Нью Йорку, Марія Кіцала, місто-голова Округу Шикаго, Ольга Муссаковська, фін. референтка СУА, Олександра Кіршак, голова Округу Нью Йорку, Ірина Кашубинська в Округу Огайо, Олександра Палько в 88 Відділу СУА. Всі бесідниці підкресливали великий вклад праці Покійної у розбудову СУА й її великий організаційний і провідницький хист. Промовили ще д-р Марія Струтинська, Марія Євсевська, інж. Лев Яцкевич і Михайлина Чайковська, згадуючи про особисті прикмети бл. п. Осипи, її погідну життєрадісну вдачу, її го-

товість допомогти другим, її дар слова і вміння — отримати громадські обов'язки з обов'язками жінки і матері. Мгр. Адам Гординський попрощав Покійну від Самбірської землі і коротко передав перебіг її життя. На кінці Юрій Телепко, зять Покійної, подякував усім, що взяли участь у похороні й причинились до його звеличання. П-ї І. Рожанковська зрассумувала все сказане й попросила о. пароха закінчити тризну молитвою. Відспіванням „Вічна пам'ять“ і молитвою „Під Твою милість“ закінчено поминки.

Отак провів Союз Українок Америки свою чільну провідницю на вічний спочинок. У всіх залишилось переконання, що її постать присвічуватиме нам у дальшій роботі, а її діло залишиться тривким підмурівком для дальшого росту. Як сказала одна в членок-піонерок: „Іх так усюди було повно — вони не можуть умерти...“.

казували їм це, а інколи, в молодечій буйності, критикували їх за те, що дивились на нове положення реалістично і шукали життєвсього забезпечення для себе й для нас у матеріальних заробітках.

Минали літа і росли ми в новій займанщині. Але Листопад був із нами, на вулиці Львова під нашими нстами, як будинки і брами, записані його історією, як ті мури нашими, українськими шрапнелями покалічені під час облоги або та знеформлена крісова куля, що влетіла була в наше вікно, пробила стінку бібліотечної шафи і застрягла в грубому томі Брокгавза. І якось, хоч може ми й не думали про це, наше щоденне життя було пов'язане з Листопадом: із фактом, що він був, і з дійсністю, що він упав. Через Листопад ми стали ворогами нового режиму: для нас був він займанцем, а для нього ми були ворогами, бунтівниками, „протидержавним елементом“. Це ми бачили й відчували в школі, в університеті, під час роботи чи дозвілля, на мандрівці по Карпатах, на залізниці або сільській дорозі, а особливо, коли замикалася за нами — як же часто — важка брама Бригідок. Такі були наші будні.

А коли раз на рік, у свою річницю, приходив до нас Листопад своїм великим днем, то це не було для нас свято, як кожне інше: це був наш будень у святковому вбранні. Тоді голосніше говорили до нас вулиці Львова, тоді батьки й старші брати наші знову ставали перед нами як герої Листопада, тоді ми явно бунтувались проти займанської влади, демонстрували свої революційні ідеї, ризикуючи тюрмою, а у велике десятиріччя, в п'яті листопадової ночі прикрашали історичні будівлі українськими прапорами.

Тепер Листопад далеко від нас: часом, в якому ми його переживали, і місцем, в якому він здійснювався. Тепер він не є вже нашим буднем. Але, як шумить листопадовий вітер і мете мертвим листом, ми переживаємо його знову, і з мрією про його нове здійснення лучиться в нас спомин-туга за тими важкими, трудними і небезпечними, але якими ж хвилюючими літами нашими в тіні Листопада.

юст

Де наші жінки?

Через довгі роки не сходили із сторінок української преси статті на тему „Де наша молодь?“. В останніх часах тих статей куди менше, бо молодь, принайменше частинно, віднайшлася. Це явище спричинив не так натиск власного середовища, а радше сучасні суспільні течії в ЗСА, що не лише знеутралізували колишню пресію на американізацію етнічних меншин, але розбудили наново свідомість і гордість національного походження. Час покаже, в якій мірі ті позитивні тенденції серед молодого покоління причиняться до збереження української субстанції, однак вже теперішня активність, зацікавлення долею батьківщини й громадськими проблемами еміграційного середовища, збуджують надію на краще майбутнє.

На чергу приходять питання: „Де наші жінки?“. Відродження боротьби за рівноправність жінки, що сколихнуло широкими масами американського жіноцтва і дало у висліді здійснення деяких вимог у формі законодавства, а з другого боку видвигнуло скрайні ключі, що можуть спричинити знищення моральних засад і підваження здорових основ американської родини, залишило загал українського жіноцтва байдужим до проблем довкілля і власного середовища.

Кожна еміграційна спільнота живе у стані перманентної кризи, постійної небезпеки денационалізації і лише безнастанна чуйність, жертва праці і гроша кожної свідомої одиниці може продовжити її життя. У тому спільному зусиллі українська жінка являється важливим фактором, як виховниця молодого покоління і громадянка. Вона повинна включитися до активної праці у власній громаді й разом займати становище до суспільних процесів американського світу, які мають великий вплив на життя нашої спільноти та ментальність її членів.

Понад сто тисяч жінок україн-

ського роду в ЗСА стоїть осторонь громадського життя. Той факт унагляднює проблему, що від її розв'язки залежатиме не лише майбутність СУА й інших жіночих організацій, але й майбутність українського поселення. Не бракує намагань із сторони організованого жіноцтва пробити цей мур байдужості, як дотепер, із сумнівним вислідом. Пасивна постава незорганізованого жіноцтва вказує на те, що на еміграції не лише забулися добрі традиції власного мильного, але й не сприймається позитивного прикладу американського середовища.

На рідних землях дружини чільних громадян почувалися до обов'язку включитися в організоване життя, сьогодні багато з них не вважає за відповідне стати хоч би „паперовим членом“ жіночої організації. Виходить що „батьки народу“ приймають це за природне явище, не прив'язуючи ваги до участі жіноцтва в громадському житті. Слідкуючи за звідомленнями із загальних зборів наших установ і організацій, виноситься враження, що українська спільнота складається у 95 відсотках із чоловіків. Якщо трапиться жіноче прізвище, з правила останнє у списку, це звичайно зайвий член контрольної комісії, або імпрезова референтка. У провіді першого СКВУ жінки ледве добилися одного посту для „представниці“ жіноцтва, тобто представниці половини української еміграції, хоч у Конгресі брало участь багато жінок із високим громадським і професійним стажем. На останньому Конгресі УККА признано дев'ять Шевченківських нагород — ні одна жінка не удостоїлася вирізнання. Навіть у розваговій частині конгресів і з'їздів прийнявся у нас своєрідний протокол. За почесним столом засідають часто десятки чоловіків і знову „представниця жіноцтва“, хіба що запрошений чужинець прийде з дружиною, тоді, очевидно, її вшановують. Ясно, що така

громадська атмосфера не причиноється до активізації жіноцтва.

Дружини політичних діячів в Америці стоять на видному місці поруч своїх чоловіків беруть участь у виборчих кампаніях, конвенціях, опісля виявляють себе в політичній чи харитативній праці.

На провідних постах в українських жіночих організаціях, поза нечисленними виїмками, стоять працюючі жінки. Багато з тих, що не працюють, живуть у добробуті й розпоряджають часом, однак не проявляють зацікавлення громадськими справами. Навіть ті, що виховують дітей в українському дусі, часто не вважають за відповідне співпрацювати у творенні й розбудові того середовища, в яке мали б включитися їхні діти. Тут знову нехтуємо власною традицією і добрим прикладом довкілля. Ще так недавно якраз дружини адвокатів, суддів, інженерів, лікарів, підприємців, кооператорів, професорів несли весь тягар громадської і харитативної роботи. Брак потреби чи змоги заробіткової праці не витворив на рідних землях бездільної, самовдоволеної „сметанки“. Попри родинні й товариські обов'язки, жіноцтво провідної верстви знаходило час і енергію на суспільну працю та проявляло себе в кожній ділянці життя української спільноти. Сьогодні важко заспокоїти найконецніші потреби нашого поселення через брак робочих рук і фондів.

Залюбки критикуємо негативні прояви суспільного життя в ЗСА і часто переочуємо позитиви, зокрема працю, посвяту і жертвенність американської жінки. Від найбільшій до найбагатшій верстви мільйони американок дає свій вклад для загального добра у формі безкорисної добровільної праці не лише для своїх громадян, але також для потребуючих у цілому світі. Багаті жінки, використовуючи свої товариські зв'язки, влаштовують балі, виставки і т. п. імпрези для придбання фондів, що з них користають організації для поборювання невилікувальних недуг, шпиталі, університети, музеї, бібліотеки, харитативні установи.

У батьківщині було мало жінок із вищою чи професійною освітою і більшість із них, не занедаючи особистої кар'єри, почувалася до обов'язку служити громаді своїм знанням і досвідом. На еміграції зростає з кожним днем число жінок із вищою освітою, але їхнього впливу на піднесення рівня суспільної праці у власному середовищі не відчувається. Не лише в ЗСА, але в цілому західному світі на провідних постах у жіночих організаціях працює багато жінок з основним знанням різних ділянок що авторитетно оформлюють програму й методи праці в своїх спеціальностях. Скільки в нас кваліфікованих жінок на провідних постах?

Самозрозуміло, що не всі американки є активні в громадському житті, але праця около 15 мільйонів жінок, об'єднаних у понад 250 загальних, професійних, релігійних, виховних, харитативних, політичних та інших жіночих організаціях, являється важливим суспільним фактором, що заставляє політичні, економічні й державні круги числитися з їхнім становищем і домаганнями.

Де наші жінки? Наші завдання куди більші, як жінок державних народів та в порівнянні з ними наші ряди набагато менші і в останніх роках не ростуть, а меншають.

Ствердивши недоліки еміграційної дійсності, нам не слід опускаєти рук, лише з подвійною енергією приступити до активізації українського жіноцтва. Хоч ми всі свідомі потреби приєднання членства, наші дотеперішні „кампанії“ були звичайно анемічними зусиллями, що не могли принести бажаних вислідів. Членство очікує від проводу якоїсь магічної формули, що допоможе розв'язати проблему. В дійсності така формула не існує. В кожній місцевості є відмінні обставини й можливості й тому не можна їх охопити стандартною інструкцією чи пляном.

У кожній Окрузі маємо багато членок із громадським стажем та досвідом і вони спільно повинні опрацювати плян і засоби, що відповідає б вимогам і потребам їхнього терену. Треба мати на увазі, що лише послідовна, наполеглива, цілеспрямована акція може дати вислиди.

Масове приєднання членства — це найважливіше завдання перед Конвенцією і в ювілейному році, одяче воно може бути здійснене лише тоді, коли кожна Округа, кожний Відділ і кожна членка включається до цієї акції. При добрій волі, заповзятій праці й витривалості ми могли б подвоїти число членства до кінця ювілейного року.

Наша обкладинка

На обкладинці цього числа „Нашого Життя“ вміщено великий державний герб Української Народньої Республіки.

Основою цього герба є стародавній символ — знак Тризуб. Він уживався на Україні ще тисячу років тому, в часи князя Володимира Великого і його нащадків. Знак цей, або деякі похідні від нього відміни, дійшов до нас і на цеглі першої збудованої Володимиром по охрищенні України-Руси Десятинної церкви в Києві, й на карбованих у ті часи золотих і срібних грошах та на багатьох інших речах.

1917 року, коли Україна, щойно звільнившись, почала розбудовувати свою державність, спеціальна комісія уряду УНР, яка мала виробити державний герб України, вибрала на герб цей знак Тризуба. Він став історичним символом нової української держави з корінням в Україні-Руси великокняжих часів. 18 січня 1918 р. вибір комісії був схвалений Центральною Радою, а законом з 1 березня Тризуб проголошено державним гербом УНР. Проте, це було лише узаконення ідеї герба УНР; сам герб із Тризубом ще не був вироблений у деталях.

Цю почесну роботу — вироблення національного герба України — голова Центральної Ради проф. Михайло Грушевський доручив славетному мистцеві, знавцеві українського народнього мистецтва і професорові Української Академії Мистецтв, Василеві Кричевському. Порадившись із фахівцями, Грушевський прийшов до висновку, що герб України, як демократичної республіки, слід зробити якомога простішим, ляконічним, без застарілих пишнот — щитоносців чи арматури, відповідно мирним намірам нової держави, і виходячи з традицій українського народнього мистецтва.

З такою настановою Грушевський передав Василеві Кричевському державне замовлення: розробити проекти Великого та Малого державних гербів УНР і Великої та Малої державної печатки УНР. Великий державний герб мав бути вживаний лише для особливих державних нагод, як і Велика державна печатка. У повсякденнім державнім житті Республіки вживався лише відомий нам усім

ДОРОГІ ЧИТАЧКИ!

ХОЧ ДО СВ. МИКОЛАЯ, ЧИ РІЗДВА ЩЕ ДАЛЕКО, АЛЕ ВЖЕ ТЕПЕР НЕОДНА ІЗ ВАС ПОЧИНАЄ ДУМАТИ-ЖУРИТИСЯ ДАРУНКАМИ. САМА ДУМКА ПРО ПЕРЕПОВНЕНІ КРАМНИЦІ ЛЯКАЄ. А, МОЖЕ, ЩЕ БІЛЬШЕ ДУМКА ПРО ТЕ, ЩО КОМУ ПОДАРУВАТИ?

ХОЧЕМО ПРИЙТИ З ДОПОМОГОЮ І ПОРАДИТИ:

ДАРУЙТЕ СВОЇЙ ДОЧЦІ, НЕВІСТЦІ, ПРИЯТЕЛЬЦІ, МАМІ, БАБУНІ ЖУРНАЛ

„НАШЕ ЖИТТЯ“

ВИ НЕ БУДЕТЕ МАТИ КЛОПОТУ, А ВАШІ БЛИЗЬКІ МАТИМУТЬ РАДІСТЬ ТА КОРИСТЬ!

ПЕРЕДПЛАТУ ПЕРЕСИЛАТИ НА АДРЕСУ АДМІНІСТРАЦІЇ „НАШОГО ЖИТТЯ“:

“OUR LIFE”

4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141

Василь Григорович Кричевський

1873—1973

(До століття народження)

В. ПАВЛОВСЬКИЙ

Василь Григорович Кричевський був одим з найбільших сучасних мистців України. Людина видатної індивідуальності, з надзвичайно широкими й різноманітними мистецькими зацікавленнями, він глибоко вплинув на розвиток українського мистецтва і взагалі культурного життя України в ХХ столітті.

Народився 12 січня 1873 р. на Харківщині, в родині сільського фельдшера. Дитинство прорвав у містях, де колись творилась історія України, де ще стояли стародавні козацькі церкви, де ще не зникли старі звичаї й обряди. Свою мистецьку діяльність Василь Кричевський почав наприкінці

В. Кричевський — олія — Вид на Дніпро коло Києва, 1932 р.

В. Кричевський — проект державної печаті

1890 років і понад півстотні років присвятив мистецькій творчій роботі, науковій та педагогічній праці.

Малий державний герб у вінку з листя оливного дерева.

Великий державний герб УНР має вінок із листу, стилізованого у вигляді ромбу з перехрестям усередині. Це давній, ще доісторичний сонячний символ, що прикликає добро і щастя.

Цей проект прсф. Василя Кричевського, як і його проекти Малого державного герба та печатей, ухвалила Центральна Рада 22-го березня 1918 року.

В. П.

Творчість його була дуже різнобічна. В цій різнобічності він мав багато спільного з видатними майстрами часів Ренесансу; так само, як і вони, Василь Кричевський одержав основний фаховий і загально-мистецький вишкіл у майстерні старшого мистця (харківського проф. архітектури Загоскіна). Далі він студював історію мистецтва, етнографію й історію України в університеті, працював в університетському музеї мистецтва та вдосконалювався сам, невпинно працюючи над собою. Це зберегло свіжість і оригінальність його творчості.

Власне кажучи, Василь Кричевський теж був майстром ренесансу — українського відродження, бурхливого розвитку українського мистецтва разом з піднесенням української національної свідомості напочатку ХХ століття. До цього відродження спричинився почасти і він сам своєю сміливою, новаторською творчістю. Архітект за своєю основною освітою, Василь Кричевський поклав початок новітній українській національній архітектурі, створивши 1903 року проект будинку губернiального Земства (місцевого самоуправління) в Полтаві. Цей проект одержав на конкурсі першу нагороду; піднята в зв'язку з цим проектом полеміка в пресі про те, чи може

взагалі існувати українське, національне своїм духом мистецтво, зробила в ті часи безоглядної царської реакції не одного українця національно-свідомим. Інші архітекти-українці стали наслідувати проект Кричевського, і таким способом на Україні виник цілий новий архітектурний напрямок, основоположником якого був Василь Кричевський.

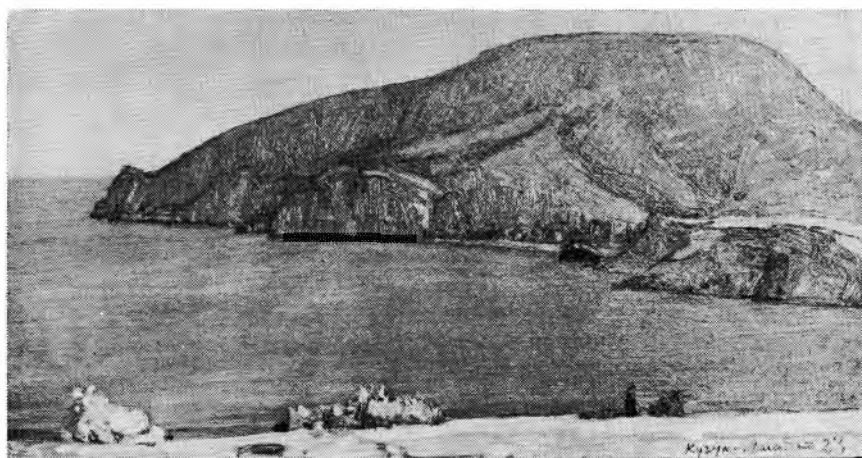
В. Кричевський: Проект обкладинки

Працюючи в книжковій графіці, В. Кричевський відродив загублене з XVIII віку мистецтво оформлення української книги, виконавши коло 90 свіжих та оригінальних обкладинок для українських видань, а деякі видання він оформив і всередині. Крім того, Василь Кричевський виконував і інші графічні праці, як, наприклад, екслібриси. В 1918 році він, на замовлення уряду Української Народної Республіки, розробив Державний герб (Тризуб) і державні печаті УНР та проекти грошових знаків. Він показав нові шляхи в українським прикладним мистецтві, роблячи проекти, за якими вико-

1890 роках під впливом французького імпресіонізму, він скоро виробив свою власну малярську мову і створив величезний мистецький доробок — коло 3000 великих і менших образів. Малював переважно краєвиди України та морського узбережжя Криму. На величезний жаль, багато з цього доробку загинуло в подіях революції та Другої світової війни. В своїх картинах, що дорівнюються найкращим працям західно-європейських майстрів, Василь Кричевський чарує пресвірістю фарб, світлом і умінням передати локальний характер краєвиду. Позатим він не залишався на старих ми-

В. Кричевський: Проект обкладинки

В. Кричевський — олія — Крим, гора Аю-Даг, 1923 р.

нано було килими, вибійки, декоративні вишивки, керамічні вироби, меблі тощо. Ці вироби, прикрашені орнаментами створеними на основі народного мистецтва, але цілком модерними й оригінальними, мали величезний успіх на виставках мистецьких промислів.

Василь Кричевський перший став робити суцільне мистецьке оформлення вистав українського професійного театру, де він виконав понад 20 постановок, і був першим, хто навчив українську кінематографію основ українознавства, по-мистецьки оформивши більше десятка фільмів. Один з цих фільмів був славетна „Звенигора“, якою режисер Довженко прославився в усьому світі.

Особливе місце займає малярська творчість Василя Кричевського. Він був видатним малярем-пейзажистом, співцем світла й повітря. Почавши малювати ще в

стецьких позиціях, а творчо слідував за розвитком сучасного малярства.

Василь Кричевський виставляв свої твори на виставках, починаючи з 1897 року; всни завжди були

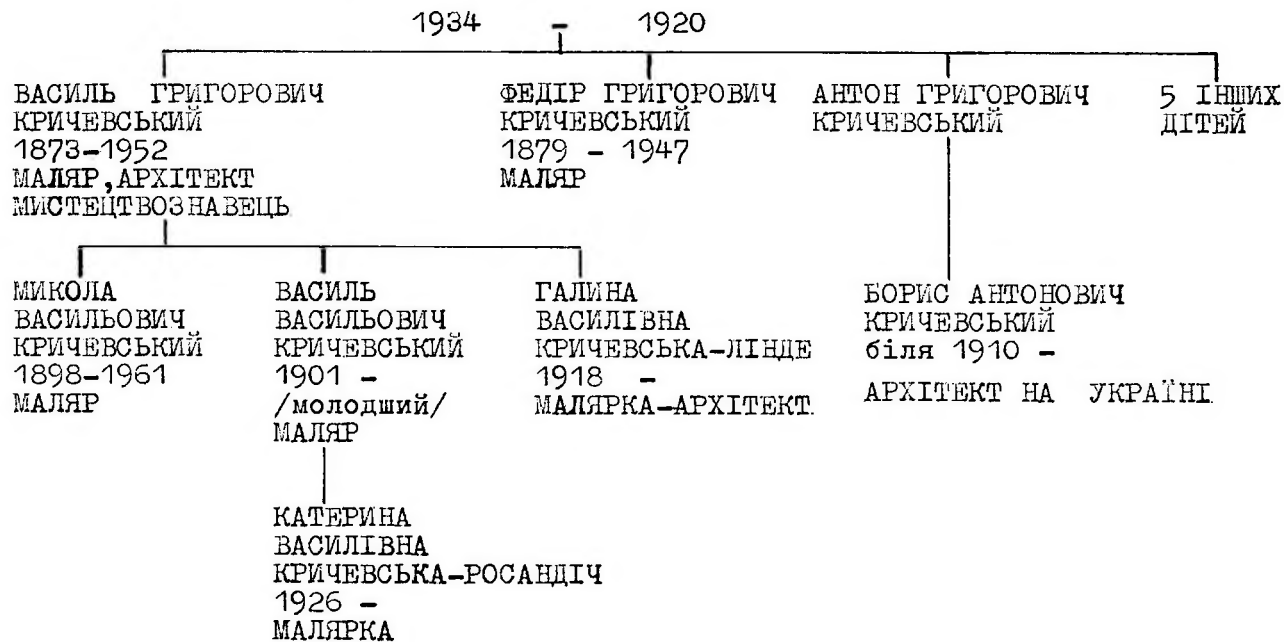

В. Кричевський — олія — село Перевози, Полтавщина, 1924 р.

лакомим об'єктом збирання і прикрашали і картинні галереї й музеї Києва, Львова, Одеси, Полтави, Харкова та інших міст, і приватні збірки цінителів мистецтва в дуже широкім діапазоні, починаючи від письменників Мих. Коцюбинського й Панаса Мирного або проф. Мих. Грушевського наспіхатку нашого століття, і кінчаючи меценатами Митропол. Мстиславом Скрипником і кардиналами Йосифом Сліпим та Євгенієм Тіссераном у наші часи. Багато його малярських творів розпорошено в приватних збірках по країнах Західної Європи та Північної й Південної Америки.

Крім творчої роботи, Василь

ГРИГОРІЙ ЯКИМОВИЧ КРИЧЕВСЬКИЙ

Кричевський багато працював у музеях і сам їздив по селах України, збираючи твори народного мистецтва, обмірюючи й замальовуючи виведені народними майстрами будівлі і т.п. Він досліджував українське народне мистецтво, намагаючись дізнатись про його початки, його розвиток і його взаємовідносини з мистецтвом сусідніх народів. Був одним з найбільших на Україні знавців нашого народного мистецтва. Провадячи наукову роботу, Василь Кричевський був членом ряду наукових установ, наукових товариств та різних комісій Української Академії Наук (Комісія Софійського собору в Києві, Комісія по вивченню Старого Києва, Всеукраїнський Археологічний Комітет та інші), а на еміграції був обраний членом Української Вільної Академії Наук ще в час її заснування. Одним з наслідків наукової роботи Василя Кричевського була організація першого на Україні і першого в світі Шевченківського музею. Музей цей організували, за ініціативою Кричевського, в будиночку, де колись жив Тарас Шевченко в Києві. Василь Кричевський віднайшов цей будинок під час своїх студій над Старим Києвом. Музей цей існує і тепер — він стоїть у центрі міста, на Шевченківським завулку коло Хрещатика.

Окремо слід згадати педагогічну працю Василя Кричевського. Понад чверть століття він був професором високих мистецьких шкіл. У часи Центральної Ради він брав участь у комісії, яка організувала Українську Державну Академію Мистецтв; він став потім професором цієї Академії і був обраний на першого ректора її. Також був директором новоствореного Керамічного Мистецького Інституту в Миргороді, згодом також професором Архітектурного Інституту в Києві, Київського Художнього Інституту та інших. В останній рік свого перебування на Україні Василь Кричевський був ректором новоствореної „Вищої Образотворчої Студії“ у Львові — взимку на 1944 рік. Науку в нього пройшла не одна сотня молодих мистців; дехто з них у свою чергу став професором, передаючи далі науку свого вчителя. З-поміж учнів Василя Кричевського слід окремо згадати таких видатних діячів українського мистецтва, як Анатоль Петрицький — маляр та працівник театру, також архітекта — Володимир Заболотний, Петро Костирко, та плямивник і забудівник колишнього міста Сталіна в Доєбасі — Петро Головченко. Крім них, можна б назвати ще десятки інших.

За творчою, науковою та пе-

дагогічною працею Василь Кричевський не нехтував і літературною працею і принагідно писав критичні й полемічні статті, рецензії, склав кілька курсів для студентів архітектури і уклав першого на Україні підручника з народного українського мистецтва, з альбомом (Рукопис цього підручника загинув у видавництві в часі війни). Брав він також участь і в громадській роботі, особливо — в час перед Першою світовою війною, коли галицька громада у Львові обрала його своїм представником до Об'єднаного комітету в справі спорудження пам'ятника Т. Шевченкові в Києві.

Василь Кричевський покинув Україну в 1944 році; він помер 15 листопада 1952 р. в Каракасі, у Векесуелі, проживши майже 80 років.

*

Василь Кричевський не був єдиним мистцем у своїй родині; він був лише найславетнішим. Але крім нього є його син, Василь, теж мистець; знаємо також про мистця Федора Кричевського, про Миколу Кричевського та інших. Багато хто не знає взаємовідносин цих Кричевських і виникають непорозуміння. Для того, щоб внести ясність у цю заплутану справу, вважаю корисним подати виснажену діяграму-родовід.

Тільки між нами і телефоном...

ЗАГУБЛЕНІ ОВЕЧКИ — І ВАШ ГОСТИННИЙ ДІМ

Ліда поденервовано повісила слухавку після того, як переловила мені про це, що її дочка Рената зустріла на університеті товариша з таким самим прізвищем, що й її: Симко. По-англійськи Лідине прізвище Symko, так як і її товариша Майкела, який сам не знав, чому він Symko, а не Simcoe. Думав, що це прямо якась льокальна варіяція англосаксонського прізвища. Рената розповіла йому про свій український рід, і Майкел почав писати до батьків і діда в Огайо, і розвідував про їхнє походження. Виявилось, що — також українське...

Та Ліда вважає, що нема сенсу Ренаті запрошувати такого засимільованого молодого чоловіка в їхню хату. І тому її поденервованість.

А ми пригляньмося на другу сторону цієї медалі. Наприклад, як у такій ситуації поступають інші етнічні групи в Америці. Минулого року кілька жидівських організацій почали акцію шукання своїх „загублених овець“ серед студентів університету, себто з надією, що з них можуть бути колись впливові одиниці. Ці організації розліпили по багатьох університетах оголошення, в яких закликали молодих американців, які тільки пригадують собі, що вони походять із жидівських родин, але відчужились, щоб прийняли запрошення відвідати одну жидівську рідню під час свят, і щоб так могли пізнати звичай і життя жидівської рідні. Багато молоді з цього скористало, і більше як половина виявила охоту близько співпрацювати з жидами, вивчати своє минуле, мову і т. п. Зусилля оплатилось!

І приходиться на думку: чи не можуть наші жіночі організації в поодиноких містах спробувати таку акцію? Зокрема в час українських свят у грудні й січні?

Не забуваймо, що деякі визначні українські діячі та письменники були також такими загубленими вівцями в російській імперії, які аж у двадцятих роках цього століття віднайшли

свій корінь, свою мову і свою гордість. І стали корисними.

Можна спробувати це і тут. Можна дати по містах, які мають університети і льокальні жіночі організації, оголошення у веселому чи серйозному тоні:

„...якщо Ваші діди були юкіс — може і Ви захочете тепер переконатись, що це є фан бути юкі...“

або:

„...якщо у Вас є ще далекий спогад про українське походження — будьте гостем у нашому місті і пізнайте український світ та українські страви...“

Треба пам'ятати, що молодь, яка приїжджає з дальших сторін на університет, дуже радо прийме запрошення відвідати якусь рідню. Навіть, якщо така спроба із запрошеного числа принесе тільки 0 відсотків успіху — вона вже є корисною. Бо ці молоді одиниці (як і ті жидівського походження) також колись можуть бути впливовими, а головне — вони осо-

ГОЛОС У ДИСКУСІЇ

„Гість у дім — Бог у дім“

(До замітки Л. Калинович „Паперові тарілки і — дрібноміщанство“)

Не оспорюючи доцільности вживання паперового й пластикового посуду, столової застави й накриття, а навіть подавання готової закупленої їжі під час принагідних товариських зустрічей під відкритим небом (прогулянка, пікнік, рожен-, барбек'ю“, обід у саду), треба поставити під знак запиту доцільність заступати тканинні скатерті, серветки, порцеляну, кристал, срібло паперово-пластиковими підмінками, а домашні страви „лікніковими коробками“, як це пропонує й пропагує Любов Калинович у дискусійній замітці „Паперові тарілки і — дрібноміщанство“ в „На-

Фундація ім. Лесі і Петра Ковалевих при Союзі Українок Америки проголосила

ТРЕТІЙ ІСТОРИЧНО- ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

на історичне оповідання

Реченець — 31 грудня 1973 р.

Оповідання з якогонебудь відтинку нашої історії слід надсилати в трьох примірниках на адресу США. Жюрі у складі — Іван Коровицький, Дмитро Левчук, д-р Наталія Пазуняк — приділить дві нагороди у сумі 250 і 150 дол.

бисто віднайнуть себе через свій корінь.

Не забуваймо, що такі бувші загублені вівці стають пізніше дуже ревними у своїй віднайденій групі. Не забуваймо також, що тепер є такий час, коли в Америці модною є етнічність — і тому пора використати момент.

І тому — пора шукати нам Майкелів Симків і йому подібних.

Любов Калинович

Завершуємо тридцять літ „Нашого Життя“

зує, що господиня знає ціну собі й своїм гостям. Далі Л. Калинович уважає традиційне прийняття „дрібноміщанством“, снобізмом, браком освіти, доказом знущання над самим собою, а товариську й культурно-соціально-ролю господині порівнює до професійно-заробіткової праці кельнера...

Не знаю, в яких „найелегантніших американських домах“ авторка побувала й серед яких „вищих американських кіл“ вона гостювала. Якщо Л. Калинович має на думці родову американську аристократію, а цієї тут обмаль, то вона має свої традиції, товариські форми й столові маньєри. Зрештою, ці кола дуже ексклюзивні й у своїй домі не допускають сторонніх людей, хіба в характері прислуги... Якщо ж Л. Калинович має на думці людей грошовитих чи доробкевичів, хай і освічених, то вони не можуть бути зразком, вартим наслідування... А втім ці „найелегантніші домки“, чи то вони родова аристократія, а чи доробкевичі, мають достатньо матеріальних засобів, щоб господиня не готувала страв, не „літала“ поміж кухнею й їдальнею й не стогнала перед, під час і після гостини.

Різні є погляди на гостинність, різні підходи, як улаштувати прийняття, різне розуміння завдань господині.

Гостинність виявляється не тільки запрошенням гостей до свого дому, не тільки привітною усмішкою, ввічливим вітанням, дбайливою обслугою, увагою до гостей, але й стравами, які подаються, їх різноманітністю, якістю, способом їх приготування й подання, тобто накриттям, заставою й посудом. Усе це є показником пошани до своїх гостей і до себе самої, як господині. Це теж вияв доброго смаку, почуття естетики, вислів не-прихованої справжньої гостинності, що гостей приймають усім, що в хаті найкраще. Труд, вкладений у приготування гостини, під час її тривання і після неї, це приємний труд, який дає почуття внутрішнього вдвоєння господині й балансує фізичну втому. Це доказ, що гість не є тягарем, а гостинна якимсь прикрим обов'язком, який виконується „для годиться“, для конвенансу, а нещасна господиня тільки вигадує всякі хитрощі, щоб цей тягар скинути з плеча та щоб не стогнати з перевтоми.

Хоч я маю освіту й читаю книжки, то не викидаючи після гостини паперових тарілок, але помиваючи посуд ручно, мені особисто приємно вітати

в себе гостей і вгощати їх власноручно приготованими стравами, поданими на гарно прибраному й заставленому столі. Якщо ж якась господиня хоче уникнути „літання“ з кухні до їдальні, хай зробить холодний буфет, а тоді традиційна столова заставка аж ніяк не завдасть їй спеціального труду.

Ніхто не приходить у гості, щоб „добре попоїсти“ й жадна господиня не запрошує гостей, щоб тільки їх нагодувати й позбутися. Гостиня має свою товариську, соціально-культурну й психологічну функцію, а перебування за спільним столом і весь столовий церемоніал тільки підсилюють ці її аспекти.

За рецептою розуміння гостинності Л. Калинович, нашу приповідку „Гість у дім — Бог у дім“ треба б доповнити сентенцією „а хазяйка з дому...“.

Якщо б ми, українські господині, пішли за порадами Л. Калинович, ми в самій основі перекреслили б виплекане століттями українське розуміння гостинності, яка своїм корінням глибоко стремить у надрах психіки нашого народу й є одним із найцінніших позитивів його характеру.

Тому слушно, як це цитує на вступі своєї замітки Л. Калинович, Уляна нарікала на паперову обстановку: „Не в доброму тоні, не елегантно, без смаку...“.

Марія Барагура
Нью Йорк

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Нашій почесній голові п-ні Олені Лотоцькій висловлюємо щире співчуття з приводу великої втрати, а саме смерті в наслідок автомобільного випадку її улюбленого внука Томи Довбуша, монаха Чину Францісканів візантійського обряду. Нехай Господь Бог потішить її у великому горю!

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

Замість квітів

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ смерті мого незабутнього батька бл. п. Андрія Мартинців та моєї тещі бл. п. Стефанії Завадівської, уродженців Слободи Золотої, складаю 15 дол. на фонд „Мати й Дитина“ та щиро дякую 12 Відділові СУА в Клівленді за квіти, пожертви та співчуття.

Анна Завадівська, Клівленд

ПОЖЕРТВИ

В часі поминок по бл. п. Осипі Грабовенській виринула ініціатива збірки на один із Фондів СУА. А що Покійна була гарячою прихильницею Запасного Фонду Н. Ж. і співдіяла при його створенні, постановлено пожертви призначити на скріплення нашого журналу.

На Запасовий Фонд журналу „Наше Життя“ замість квітів на могилу бл. п. Осипи Грабовенської зложили:

По 25 дол.: Володимир і Ірина Кузик, Лідія Кий, Степан і Іванна Рожанковські, д-р Микола Войтович.

По 20 дол.: Марія й Адам Гординські, д-р Василь Салаяк.

§15: Христіна і Зенон Дольницькі.

По 10 дол.: Анастасія і Володимир Жилаві, Ірина Чума, Ірина Гаврилів, Мар'я і Степан Данилів, Наталія і Богдан Перфецькі, Кароліна Конрад, Стефанія Бернадін, Людмила і Зенон Чайківські, Анга і Роман Максимовичі, Ірина й Олександр Мамчин, Марія Татарська, Наталка Даниленко, Галина Царинник, Ірина Качанівська, Ольга Муссаковська, Іванна Бенцаль, Ірина Падох, Анна Олійник, Ольга Бугай, Марія Куземська, Марія Дмитренко, Лев і Леся Яцкевич, 13 Відділ СУА, Честер, Па., Іванна і Мирослав Гентош, Михайлина й Антін Чайковські, А. Д. Ратич, М. С. Євсєвські, Роман Кравців, Катря Пелешок, Оксана Рак, Мирослава Сявчак, Марія Крамарчук, Леся Кіршак, Марія Кецала, Олена Шиприкевич, Зоя Маркович, Софія Гарасимович, Марія Гординська, Наталія Загайкевич, Ольга і Михайло Ковальчук.

По 5 дол.: Марія Головінська, Ярослава Кобрин, М. Кочерган, Володимир Жовнірчук, М. О. Лисяк, К. Горобійовська, Марія Угорчак, Арета Скамай, Іванна Федорів, Стефанія Голіната, Марія Лупань, Марія Луцька, Іванна Субтельна, Константина Лопатинська.

По 3 дол.: Марія Величко, Оксана Левицька, Наталія Лопатинська, Анна Богачевська.

По 2 дол.: Д-р Марія Струтинська, Марія Чайковська, Марія Романенчук.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу Матері моєї приятельки Дозі-Євгенії з Котисів Адриянович складаємо 10 дол. на Стипендійсий Фонд для дітей у Бразилії

Іза і Богдан Боярські

НАШІ СВІТЛИЧКИ

РАДІСТЬ МАТЕРІ

Передруковуємо із „Свободи“ ч. 137 листа матері. Цей лист свідчить про гарне відношення для справ зв'язаних із діяльністю США, на що особливо звертаємо увагу тепер, коли „Свобода“ святкує своє 80-ліття, а „Наше Життя“ — 30-ліття.

На превеликий жаль, я ніколи не вчилася читати й писати українською мовою. Мої батьки не мали на те часу і бажання. Навпаки, хотіли, щоб діти вчилися англійської мови, щоб над ними так не знущалися і чужинцями їх не називали, як тата і маму. Тому лише в хаті розмовляли з нами по-своєму, а при чужих то й того не можна було. Ми знали, що ми русини, та й більше нічого.

Часом отець у церкві нагадав про те, щоб давати дітей до школи українознавства.

Якось я читала в церковному бюлетені, що є на західному терені при церкві св. Михаїла дитячий садочок, де приймають дітей, що не знають української мови. Я мала дівчаток три і п'ять рочків. Записала я їх, думаю, нехай хоч чують і навчаються, що то таке українці. Ходили діти дуже радо. Їм подобалася школа, а дома просили по-українському, що здивувало мою маму: „Прошу дати молочка, прошу дати води“, а до бабусі все казали „добрий день, бабусю“, чим вона була дуже вдоволена. Так пройшла зима. Якось приносять мої дівчатка картку-запрошення на День Матері. Одну картку дали бабуні, а одну мені. У нас День Матері має вже свою традицію. Йдемо до церкви, а тоді мій чоловік і діти беруть мене і бабуню до ресторану на обід.

На цей раз був це будний день, на передодні Свята Матері. Але, щоб зробити дітям приємність, треба йти. Коли ми прийшли на призначену одинадцятую годину ранку, перше, що нам упало в око,

це образ Матері Божої, прибраний гарними рушниками і в вінку з живих квітів. Далі, вздовж похід стіною, стояли дошки з написом імен кожної дитини і на дошках розміщені малюнки та всякі ручні роботи дітей. З боку на столиках стояли мисочки з рослинами, які діти повирощували, та роботи, що діти поліпили з глини. Роботи ті виглядали гарно, наліплі на підставках, як якась цінність. Усі роботи дійсно заслуговували на увагу так, як і учителька, пані Назаренко, яка мала терпеливість їх зберегти і виставити в такий гарний спосіб. Дітей не було в залі, тому могли вільно налюбуватися виставкою. Ось нас попросили сісти. Увійшли діти — неначе букет квітів... у руках квіти, на головках віночки, з різнокольоровими стрічками. У хлопчиків квіточки на жакетиках, з жовто-блакитними стрічками. Поставали перед матерями і заспівали молитву „До Божої Матері“.

І я зі здивуванням побачила, що мої донечки вимовляють кожне слово по-нашому. Після молитви діти кинулись до мамів та бабусь, обдарували їх квіточками, яких самі наробили.

Далі продовжували програму: співали, танцювали маршували з прапорцями і т. д. Я здивовано

слідкувала не тільки за словами, але й за іншими дітьми, як вони широко розкривали ротки. Здивувало нас і те, що учителька говорила до них по-українському і вони все виконували так, якби вони чули ту мову щоденно. На закінчення вручили нам з тіста спечену ручку, яку кожна дитина витиснула і пекла.

Псвірте мені, що кожна мама і та, що розуміє, і та, що не знає української мови, плакали. Така нас радість обняла. Нам хотілось довше там бути, говорити, висказувати свої враження. Ми не спішили виходити, щоб довше затримати ту втіху, яку нам принесли наші діти. Ми всі: мами, бабусі, дідусі і гості дякували 81-му Відділові США, на чолі з представницею Округу. Ради п-ні Лісківською, яка, вітаючи нас, висловила надію на будуче, що це тільки початок, що наших дітей чекає Рідна Школа. Ми були зачаровані і не знали, як дякувати учительці пані Назаренко, яка скромно відмовлялась від похвал, а хвалила здібності наших дітей. Я віддала свою дочку до парафіяльної школи св. Івана, а молодша ходить до садочку. Надіюся, що ще неодну радісну хвилину принесуть мені різні свята в українській школі. Так і хочеться сказати тим жінкам-союзнякам: хоч тяжко Вам вдається всяка організація, але праця Ваша не пропадає. Я теж вступила в члени Союзу Українок і буду допомагати другим зрозуміти працю для когось, як перед тим хтось робив для моїх дітей.

Щаслива мама Ірена

(З англійського перевела Маруся Назаренко).

„ШКОЛА НА ГОРБОЧКУ“

У Гантері, напроти садиби інж. Ореста Ключаса, по тому боці річки, на горбочку, а, власне, на узбіччі покритого муравою горба, група двох-трьох хат. Там у бонгалі (власність пп. Пахолків) відпочивають уліті Наталка й Ігор Соневицькі з діточками. Чотири роки тому запросили вони дітей тих родин, які приїжджають до Гантері на вакації, на двогодинні

відвідини п'ять разів у тиждень, від понеділка до п'ятниці. Так стала „школа на горбочку“.

Цього року вліті мала я нагоду побачити цю „школу“ і все ще я під враженням тих відвідин.

Що ж воно за „школа“?

Наталка Соневицька показує мені приготовані зимою задачі — питання з усяких ділянок україно-

(Закінчення на обгортці)

Для безпеки журналу „Наше Життя“

заплановано в С У А

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

ЩО БУДЕ ОСЯГОМ ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ С У А В 1973 Р.

До кінця жовтня 1973 р. зложили:

Окружні Ради і Відділи С У А	\$11,574.50
Поодинокі особи	722.40
Разом	\$12,296.90

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

ВІСТІ КОНВЕНЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Дня 26 вересня ц. р. в Нью Йорку оформлено і затверджено Конвенційний Комітет у такому складі: Олександра Кіршак — голова, Марія Даниш і Леся Різник — заступниці голови, Марта Данилюк — секретарка українською мовою, Ольга Руді — секретарка англійською мовою, Апольонія Книш — скарбничка. До поодиноких комісій увійшли: Адміністративна комісія — Ірина Куровицька, Розалія Полчій і Ольга Руді, Реєстраційна — Наталія Хоманчук, Дарія Камінська й Олена Гентіш, Бенкетова — Олімпія Роговська, Марія Томоруг, Іванна Бенцаль і Ольга Сливка, Пресова — Ірина Падох і Олена Процюк, Зв'язків — Марія Душник, та Імпрезово-Програмова — Надія Савчук, Леся Гой, Оля Гаецька і Галина Титла.

Для видання ювілейної Пропамятної Книги як редакторку запрошено Уляну Любович, гол. редакторку „Нашого Життя“, а до Видавничої комісії

увійшли: Марія Барагура, Мирослава Савчак і Євгенія Єнсен. До збирання оголошень у Пропамятній Книзі уповноважено 104 Відділ С У А і голова Відділу Марійка Цимбаліста очолила цю комісію.

**

Відділам С У А й Окружним Управам Відділів С У А вже розіслано обіжник Централі у справі написання історії кожного Відділу. Просимо точно притримуватися речення надсилання цих матеріалів (до 31 січня 1974 р.), бо кожне спізнення було б великим утрудненням у дальшій праці.

Історії Відділів просимо присилати (із зазначенням на конверті: Історія Відділу) на адресу:

U.N.W.L.A.
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003
КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКИ!

ПРОСИМО ПРОВІРИТИ БІЛЯ ВАШОЇ АДРЕСИ ДАТУ, ДО ЯКОЇ ВИ ВПЛАТИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ. ПЕРЕСИЛАЙТЕ СВОЄЧАСНО ПЕРЕДПЛАТУ, ЦЕ ЗАОЩАДИТЬ АДМІНІСТРАЦІ ДОДАТКОВИХ КОШТІВ І ТРУДУ. ДЯКУЄМО.

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

НАША ПОЖЕРТВА

З нагоди вінчання нашої дочки Олі посилаємо пожертву 10 дол. на Запасний Фонд Нашого Життя.

Михайло і Христя Олійники
Пітсбург, Па.

„ЛИСТУВАННЯ“ — проголошення програми листування (Пен Пел) між українцями різних українських поселень і різного віку, від середньо-шкільної молоді до найстарших віком, викликало живе зацікавлення серед читачів „Нашого Життя“. Зацікавлених у цій програмі просимо слати свої адреси до Редакції „Нашого Життя“. Адреса:

Our Life Magazine, 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

Рівночасно повідомляємо всіх зацікавлених, що ця програма почнеться після одержання достатнього числа адрес зацікавлених та налагодження всіх канцелярських справ із цим зв'язаних, приблизно в січні 1974 р.

КОРОТКИЙ ПЕРЕГЛЯД стипендійної акції допомоги незаможній молоді в студіях — стан на 15 жовтня 1973: Разом усіх пожертв вплинуло 9,274 дол. за дев'ять місяців 1973 р. Маємо 25 спонзорів 150-і 200-доларових стипендій, 46 жертводавців від 3 дол. до 3,000 дол. Маємо разом із давнішими стипендистами (15) Відділів С У А, всіх разом 75 стипендистів, цебто за 1973 рік прибуло 63 нових стипендистів, які одержали стипендії: 50, 100, 150 і 200-доларові.

Акція ця діє у співпраці із ЗУАДК. Пожертви на стипендію можна відтягати від податку. Акція є постійна і незабаром почнемо кампанію за придбання фондів на стипендії на 1974 р.

Теодосія Савицька
референтка сусп. опіки

ПОСМЕРТНЕ ВИДАННЯ ЛЮДМИЛИ КОВАЛЕНКО

Об'єднання Українських Православних Сестрицтв із великою увагою ставиться до літературної спадщини Людмили Івченко-Коваленко, яка була їх основицею. Недавно випустило книжку її пера, а саме життєпис проф. Володимира Антоновича, видатного громадського діяча 70-их і 80-их рр. ОУПС має в своєму висліді ще й інші видавничі осяги, між ними гарно виданий інформаційний довідник про Україну, її культуру й господарство.

На Запасовий Фонд Нашого Життя

У липневому числі „Н. Ж.“ подали ми перегляд усіх вplat на Запасовий Фонд Н. Ж., що наспіли до кінця червня 1973 р. Тепер подаємо пожертви, що наспіли пізніше.

Рівночасно пригадуємо, що ряд Відділів уже зложили 500 дол. або й більше на цей фонд. Це є — Окружна Рада СУА в Ньюарку, 1 Відділ у Нью Йорку, 5 Відділ у Дітройті, 33 Відділ у Клівленді, 43 Відділ у Філадельфії, 47 Відділ у Рочестері й 82 Відділ у Бронксі. Найбільшу пожертву зложив 64 Відділ у Нью Йорку, даючи 1,000 дол.

Ми певні, що в ювілейному році СУА більша кількість Відділів хоче деспвнити свої дотеперішні пожертви до круглої суми. Зголошуйтесь!

Отже в липні-жовтні 1973 на Запасовий Фонд Н. Ж. зложили:

1 Відділ СУА, Нью Йорк Леся Гой, голова	50.00	49 Відділ СУА, Бофало Марія Паньків, голова	100.00
12 Відділ СУА, Клівленд Дарія Дейчаківська, голова	200.00	59 Відділ СУА, Еалтимор Анна Стельмах, голова	79.00
23 Відділ СУА, Дітройт Марія Ясінська, голова	100.00	63 Відділ СУА, Дітройт Ірина Лончина, голова	100.00
27 Відділ СУА, Пітсбург Стефанія Голуб'як, голова	25.00	69 Відділ СУА, Лорейн Дарія Микита, голова	100.00
33 Відділ СУА, Клівленд Ольга Городиська, голова	15.00	70 Відділ СУА, Пассейк Олена Плошанська, голова	100.00
44 Відділ СУА, Філадельфія Олена Коровицька, голова	20.00	77 Відділ СУА, Шикаго Валентина Косогор, голова	100.00
46 Відділ СУА, Рочестер Люба Шмігель, голова	100.00	83 Відділ СУА, Нью Йорк Надія Савчук, голова	250.00
48 Відділ СУА, Філадельфія Марія Баб'як, голова	32.00	99 Відділ СУА, Вотервліт Люба Мокій, голова	300.00

ЕКЗЕКУТИВА СУА

СТАТУТ СУА І ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ

СТАТУТОВІ СПРАВИ, ІНФОРМАТОР ПАРЛЯМЕНТАРНОГО ПОСТУПУВАННЯ

(В опрацюванні Статутної Комісії)

I. СТАТУТ СУА

Статутна Комісія бажає подати інформацію про свою працю, зокрема про підготовку ревізії статуту. До наступної Конвенції в 1974 р., здавалося б, ще далеко, але для Статутної Комісії це короткий час, бо багато праці треба викінчити, щоб на Конвенції представити завершений проект ревізії і зв'язані з цим поправки до інкорпораційного сертифікату.

Як працювала Статутна Комісія протягом двох літ, в яким складі та який стан її підготовчої роботи? Отож першим завданням було, згідно з дорученням останньої Конвенції, впорядкувати текст обов'язуючого статуту й узгіднити англійський текст з українським. Тут треба підкреслити, що автентичним є український текст, однак англійський текст є не менше важливим з огляду на факт, що наша

організація є корпорацією, зареєстрованою в ньюйоркським стейтовім уряді. Другим завданням було випрацювати проект ревізії статуту, який є тепер на руках членів Головної Управи й Округ. Спираючися на засади непереривності праці, Статутна Комісія використала матеріали й висліди дискусій попередньої Статутної Комісії, так що їхня кількілкітня праця не пішла на марне. Статутна Комісія вислала досі три бюлетені, в яких було з'ясовано головні пропоновані зміни, додаткові інформації та й наполегливе прохання присилати запити, завваги і пропозиції щодо проекту статуту. Всі досі надіслані завваги були старанно розглядані і доцільні пропозиції включені. Статутна Комісія дала і приймає пропозиції, але тільки на письмі, щоб оминати порожнечі словної критики. При цьому Статутна Комісія застерігається, що

на 6 місяців до Конвенції, отже від липня 1974 р. Статутна дискусія буде замкнена, щоб мати змогу технічно викінчити всю роботу, тобто викінчити й редакційно оформити український текст, подбати про добрий англійський переклад, підготувати вступні формальності щодо поправки сертифікату в уряді та дати змогу канцелярії Централі на час помножити й розіслати проекти.

Проект статуту був предметом вступної дискусії на другім річнім засіданні Головної Управи 5 і 6 травня 1973, а детально був обговорений 19 серпня 1973 на спільному засіданні з Екзекутивою СУА. Це вже дало Статутній Комісії добрий матеріал, який ще доповнено на З'їзді голов Округ 13 жовтня 1973.

Щойно тоді Комісія викінчить текст статуту, значить „другий проект“, який буде розісланий до Відділів для познайомлення загалу членства з новим текстом, а також для надіслання їх завваг чи запитів. Таким способом уже до Конвенції буде переведена дискусія над проектом ревізії статуту, доповнення чи поправки будуть включені, а тоді на Конвенції остаточно ухвала повинна б перейти скоро. Це ж бо ювілейна Конвенція з обширною програмою.

Яка ж була метода праці і на яких принципах оперта? Перш за все треба було проаналізувати організаційний стан СУА і передумати, чи й які зміни зайшли, які слід би врахувати в зревідованих постановах статуту, а також по змозі передбачувати можливі зміни в майбутньому й формулювати постанови елястично. Подруге, взяти до уваги приписи парламентарного поступування і виправити статут у тих точках, які не згідні з основними парламентарними принципами. А, вкінці, тому що СУА є корпорацією, яка підлягає окремому законові, слід було перевірити й усунути деякі незгідності.

У своїй праці Статутна Комісія мусить брати до уваги організацію як цілість, без огляду на будь-які локальні, групові чи особисті інтереси і тому мусить кермуватися засадами справедливості, об'єктивності та доброю волею і вирозумінням у випадку різниці поглядів.

II. ІНФОРМАТОР ПАРЛЯМЕНТАРНОГО ПОСТУПУВАННЯ

У ділянці парламентарних приписів і поступування будемо містити інфор-

З'ЇЗД ГОЛОВ ОКРУЖНИХ РАД СУА

мативні статті і відповіді на надіслані питання. Якщо запит вимагатиме обширнішої відповіді, то буде полагджений листовно.

З надісланих питань вибираємо наступні:

1. ПИТАННЯ:

Чи і коли голова зборів, сходин, засідання і т. п. голосує?

ВІДПОВІДЬ:

а) Предсідник може, але не мусить голосувати;

б) Предсідник не може голосувати подвійно, раз як член, а вдруге з титулу свого посту голови зборів.

Якщо предсідник є членом товариства, а голосування відбувається тайно (бальотами), тоді може голосувати як кожний інший член. В інших випадках може голосувати, коли його голос заважить на висліді голосування над пропозицією, значить, своїм голосом спричинить рівність голосів (tie) — тоді пропозиція перепадає, бо немає більшості, або, при рівності голосів, своїм голосом перериває рівність, голосуючи „так“ (позитивно) або „ні“ (негативно).

Треба при тім пам'ятати, що перше що вимагаємо від предсідника — це зберігати об'єктивність і тактовно та справедливо трактувати всіх присутніх на зборах чи засіданні. Голосуючи в спірних або сумнівних чи дразливих справах, може явитися необ'єктивним, фаворизуючи одну чи другу особу (або групу). Зібрані втратили б довір'я в безсторонність предсідника, а це з черги може від'ємно відбитися на дальшій ході нарад.

Висновок такий, що предсідник, здержуючися від голосування, зберігає нейтральність свого посту.

2. ПИТАННЯ:

Чи голова Окружної Управи може або повинна вислати свою заступницю, якщо не може брати участі в річному засіданні Головної Управи?

ВІДПОВІДЬ:

У нашій системі голови Окружних Управ автоматично входять до Головної Управи, а не є вибрані на Конвенції так як інші члени Управи. Ціллю впровадження їх до Гол. Управи було зв'язати Округи тісніше з Централєю для справнішої комунікації, співпраці і співвідповідальності Округ за дії цілого СУА.

В інтересі організації є, щоб Округи були заступлені на засіданнях Головної Управи, і коли голова О. У. є перешкоджена, то згідно із стату-

Одним із найважливіших чинників справної дії кожної організації є живий контакт із членством. У триступневій організації, якою є Союз Українок Америки, суттєвою є роля середнього ступеня, тобто Окружних Рад СУА. Тому Екзекутива СУА впровадила Конференції голів Окружних Рад. Вони ж бо, очолюючи Округи, є зеном поміж Головною Управою і Відділами СУА, вони передають заплановану Головною Управою програму до відома й виконання Відділам у своїх Округах.

Цьогорічна, третя з черги, Конференція відбулася в днях 13 і 14 жовтня в новій домівці СУА в Нью Йорку.

У З'їзді брали участь голови Окр. Рад пані: Леся Кіршак, Нью Йорк, Надя Бігун, Нью Джерзі, Любослава Шандра, Шикаго, Мірта Слаби, заст. голови, Дітройт, Марія Грушкевич, Огайо, Марія Крамарчук, Північний Нью Йорк, та Анна Любинська, Нова Англія; члени Екзекутиви СУА пані: Лідія Бурачинська, Іванна Рожанковська, Леся Різник, Марія Савчак, Ольга Муссаковська, пресова реф. Христя Навроцька, організаційна реф. Головної Управи Анастасія Вокер і редакторка Нашого Життя Уляна Любович.

З'їзд відкрила голова СУА Лідія Бурачинська, а проводила заступниця голови Іванна Рожанковська.

Головним завданням цієї Конференції було узгодити зміни статуту СУА та познайомитися з підготовкою Ювілейної Конвенції СУА. Справу статуту реферувала статутова рефе-

товими (парляментарними) приписами повинна її заступити містоголова. З уваги на спеціальну мотивацію в нашій організації, становище голів Окр. Управ у Головній Управі не є точно „з уряду“ окреслене. Треба б однак на майбутнє відповідну постанову статуту ясніше сформулювати.

Заввага: Статутова Комісія просить надсилати питання в статутівих або в справах парламентарного поступування на адресу статутівой референтки:

Дора Рак
95 Harvard Ave.
Marplewood, N. J. 07040

рентка Головної Управи Дора Рак, а голова Конвенційного Комітету Леся Кіршак звітувала про дію цього Комітету.

Реферовані поодинокі точки статуту були предметом живої і не раз дріб'язкової дискусії, в якій брали участь усі присутні, так що ця точка програми виповнила перший день нарад.

Другого дня нарад голова Конвенційного Комітету Леся Кіршак, з'ясувавши завдання Комітету, який має приготувати Ювілейну Конвенцію у 50-ліття СУА, реферувала зладжений Екзекутивою СУА проект розподілу праці та завдань, зв'язаних із підготовкою Конвенції, який окреслює, що належатиме до компетенцій Екзекутиви СУА, а що до компетенцій Комітету.

Окружна Рада Нью Йорку взяла на себе обов'язки господаря цього З'їзду. Членки 104 молодечого Відділу гостили учасниць сніданками, а обідами й вечерьми зайнялися пані з 1 Відділу СУА, яким допомагали членки 82, 83 і 109 Відділів СУА під зарядом пп. Наталії Валько і Катерини Гаврилук.

Спільна вечерея першого дня З'їзду була свого роду відпруженням для учасниць, які провели день інтенсивно працюючи. Окрім учасників З'їзду прибули теж голови або представниці місцевих Відділів СУА та деякі члени Управи місцевої Окр. Ради.

Під час вечері Мирослава Савчак відчитала проект зміни статуту „на весело“. Склала його колишня голова одного з Відділів. Іванна Бенцаль, референтка зв'язків Окр. Ради, представила в гумористичній формі важкі завдання цієї референтури.

У дальшій частині вечора організаційна референтка Окр. Ради Мирослава Савчак кинула клич: „Усю працю і зусилля Відділів СУА, віддаймо своїй організації у 50-річчя її існування“. Присутні прийняли цей заклик референтки ентузіастично. Нав'язуючи до цього клича Анастасія Вокер, організаційна референтка Гол. Управи, закликала до приєднування нових членок, щоб збільшити, а то й подвоїти членство і тим скріпити Союз Українок Америки.

Іванна Рожанковська порушила

ХРОНІКА ОКРУГ

Округа Дітройт

ОКРУЖНА РАДА

Немає сумніву, що інформувати американську громаду про нашу історію й культуру та спростовувати невірні дані — це одно з перших наших завдань.

Із бажанням хоч малою мірою докласти свою частку до цієї справи, Округна Рада США влаштувала для американських жінок великодніе прийняття з програмою. Воно відбулося в квітні 1973 р. в залі Пресвітеріанської церкви в Гантінгтон Вудс. У просторій, ущерть виповнений, залі гості засіли при столах, на яких красувались випечені за традицією паски, крашанки й інші великодні страви. Союзнянки пп. Вокер і Слейбі інформували гостей про українські великодні звичаї й традиції. Наші священники обох віровизнань відправили молебень і посвятили кошики з харчами.

У другій частині зібрання п-ні Маркар гарно виконала два танки. Членки 96 Відділу США з правдивим піетизмом вивели веснянки. По обох боках сцени при голосниках стояли в народніх одягах молоді пані, які співом веснянок надавали виконуваним на сцені нашим обрядовим хорородам враження чогось містичного.

29 липня Округна Рада США влаштувала пікнік на Діброві. Ввесь дохід призначено для оборони людських прав в Україні.

Тиждень пізніше, в часі Українського Фестивалю 3—5 серпня, Окр. Рада і Відділи США мали цілий ряд крамничок (кіосків), у яких продавали українські мистецькі вироби й страви. Крамничку з мистецькими виробами, як вишивки, різьба, кераміка, книжки, платівки zorganizувала й вела п-ні Рома Дигдало.

справу невідрадного положення Музейної збірки США в Нью Йорку.

Зібрані провели приємно кілька годин при вечері, яку закінчила заключним словом голова США Лідія Бурачинська, дякуючи паням за підготовку З'їзду, а усім за участь у ньому.

Христина Навроцька
прес. реф. Гол. Управи
США

На відміну від інших етнічних громад — у нас був станок-виставка з мистецькими експонатами, як килими, вишивки, різьби, музичні інструменти. Голоса Окр. Ради п-ні Лісківська з донею студенткою Маріяною (яка демонструвала гру на бандурі), давали численним гостям пояснення про скремі експонати.

Жовтень у нашій Окрузі є місяцем Союзняки. Будемо відзначати 25-ліття СФУЖО, 40-ліття існування 5 Відділу США. Заплановано кампанію приєднування нових членок. Намічені доповіді на теми з історії: мистецькі пам'ятки з камяної доби і сьогочасна вишивка; самвидавна література з читанням зразків та інші.

Пресова референтка

5 ВІДДІЛ США ІМ. СВ. КН. ОЛЬГИ, ГЕМТРЕМК, МИШ.

У січні 1973 р. наш Відділ улаштував Свят-Вечір і коляду. Прихід з імпрез, що переступив суму 500 дол., призначено на Запасовий фонд „Нашого Життя“ і на дім для старших віком у Дітройті.

В лютому переведено кампанію за зібранням передплат на „Наше Життя“. У висліді здобуто 37 передплат.

Працю над здобуттям передплат утруднює байдужість деяких Відділів США.

В травні відбулися ширші сходини, на яких рішено влаштувати пікнік. Цей пікнік відбувся в червні і був дуже вдалий та приніс около 300 дол. чистого прибутку.

Відділ причинився своєю трудом до влаштування великого фестивалю в Дітройті. Цей фестиваль був величавий, узяло в ньому участь майже сто тисяч людей. Це був справді імпозантний показ сили української громади Дітройту.

Анастасія Біловус
пресова референтка

40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ 23 ВІДДІЛУ ІМ. О. БАСАРАБ, ДІТРОЙТ, МИШ.

Дня 23 травня 1973 року відбувся 40-літній ювілей існування 23 Відділу США. Ювілей почався Службою Божою в наміренні живих і панахидою за померлих членок. Богослуження відправив о. декан Михайло Бохневич у церкві св. Івана Хрестителя. Ювілейна програма відбулася в шкільній аудиторії, яку гарно прибрали членки Управи Відділу. Фронткову стіну прикрашено портретом Ольги Басараб, прибраним вишиваним рушником. На стіні виднів напис з нагоди 40-ліття. Столи були уквічані, членки мали почеплені квіти до

Членки-основниці 23 Відділу США ім. Ольги Басараб. — 1-ший ряд від ліва: Марія Малаяк, Павліна Батрин, Марія Ясінська, Марія Слупецька, Євдокія Кахній; 2-гий ряд від ліва: Татяна Новак, Анна Лишак, Дора Сеньків, Анастасія Недвідь, Варварка Таскі.

одягів. Те все надавало імпрезі вродистого настрою.

Свято відкрила й проводила ним голова Відділу Марія Ясінська. Вона привітала оо. Парохів, представників організацій і гостей. Програму започатковано відспіванням гімнів — американського й США під акомпаньямент Ольги Дубрівної-Соловій. Пам'ять померлих членок ушановано повстанням із місць.

Голова представила присутнім основниць Відділу в особах: Марія Слупецька, Євдокія Кахній, Анна Медвідь, Д. Сеньків, Варвара Таскі, Павлина Батрин, Марія Маланюк, Анастасія Недвідь, Т. Дубрівна, Параня Іванець, Татяна Новак, Т. Верещук, К. Вихорек, А. Лишак, Єва Лишак. Після представлення, голова розказала коротку історію Відділу. За почином кількох свідомих жінок у 1932 р. постало т-во „Згода“, головою якого стала п-ні Шустопалка. Це товариство проіснувало тільки один рік. У 1933 р. Союз Українок почав поширювати свою діяльність. На зборах т-ва „Згода“ ухвалено на внесок Теклі Терещак і за згодою всіх членок включитися в Союз Українок Америки і змінити назву на 23 Відділ США ім. Ольги Басараб. Першою головою Відділу стала Марія Форись. Від 1933—1973 рр. головами Відділу були: Марія Форись, Анна Курило, К. Дзядек, Анна Кізель, Марія Бойко, Анна Попович, Марія Чериба, Анна Дембіцька, Марія Честух, Євдокія Кахній, Ксеня Пейлер, Марія Ясінська (головила 24 роки), Марія Слупецька (була касиркою 29 років і рекордовою секретаркою 3 роки, належала до Відділу 32 роки), Павлина Боднар була головою господарчого комітету 25 літ, займалася кухнею й буфетами на різних імпрезах. Усі згадані членки Управи виконували нелегкі завдання, які 23 Відділ собі поставив.

Після слова голови, Марія Честух продеклямувала вірш М. Ясінської „Спомин з минулих літ“.

У другій частині програми відбувся бенкет, який започаткував молитвою о. декан М. Бохневич. Гостей обслуговували членки 58 Відділу США. Майже всі вони — це доньки членок 23 Відділу. Після обіду о. декан Бохневич привітав Відділ із 40-літтям та висловив признання за його працю й жертвенність на загальні цілі. Відділ вітав також о. Іван Лазар із церкви Матері Божої, а о. Венедикт Руцький

від церкви св. Михаїла. Англійською мовою промовляла колишня перша голова 58 Відділу Ольга Кахній-Онїл і теперішня голова цього Відділу Юстина Маланяк-Неїліген. Обі вони сердечно вітали 23 Відділ із ювілеєм та висловили йому признання за його велику працю впродовж 40 років.

Вичерпний звіт із праці 23 Відділу склала кол. рекордова секретарка Ксеня Пейлер. Відділ співпрацював з іншими організаціями, товариствами й установами в усіх ділянках українського національно-громадського життя на терені Америки, зокрема жертвуючи щедро на народні й церковні потреби. Велику фінансову поміч дав Відділ Рідному Краєві. Впродовж сорока років 23 Відділ склав 30,985.00 дол. на всенародні цілі.

Організаційна референтка США й голова заініційованого Окружною Радою в Дітроїті комітету будови дому для старших віком Анастасія Вокер у своїй промові згадала про велику працю 23 Відділу. Впродовж сорока літ Відділ дбав про культурно-освітню ділянку, зберігав рідні традиції, майже кожного року влаштовував Свят-Вечори, українські весілля, Андріївські вечори й ін. В 1947 р. Відділ причинився до розбудови своєї матірньої організації і заснував для своїх дочок 58 Відділ. Цей Відділ проіснував уже 25 років. П-ні А. Вокер згадала, що діяльність 23 Відділу ще не закінчена, бо перед ним стоять ще нові великі завдання. Приходять нові кадри, але старші мусять бути на сторожі минулого. До цих чергових завдань належать: відзначення 50-ліття США в 1974 р., відбуття чергової Конвенції, підтримка журналу „Наше Життя“, нескінчений проект дому для старших віком у Дітроїті та розбудова Музею США, який буде пам'ятником для майбутніх поколінь і в якому збережуться скарби наших надбань та народнього мистецтва. Ці майбутні завдання повинні додати Відділові наснаги до дальшої праці. Накінець А. Вокер передала 23 Відділові почесну грамоту від Головної Управи США.

Письмові привіти наспіли від голови Централі США Лідії Бурачинської, голови СФУЖО Стефанії Савчук. Крім того письмові привіти прислали: кол. голова 23 Відділу Анна Курило, Сестрицтво Апостольства Молитви при церкві св. Івана Хрестителя, Т-во „Просвіта“ та 37, 58, 80 і 81 Відділи США. Усні привіти склали:

від Головної Управи Українського Золотого Хреста — голова Марія Квітковська, від ОРСУА — містоголова Мартия К. Слабий, від Відділу УККА метрополітального Дітроїту — голова Богдан Петріна, від 26 Відділу США — голова К. Кобаса, від 5 Відділу США — А. П. Будзол, від 14 Відділу УЗХреста — представниця Управи Р. Григорко.

На закінчення програми шкільний хор при церкві св. Михаїла виконав кілька народніх пісень. Солю „Рідна мати моя“ та уривок з оперети „Скрипаль на даху“ відспівав студент Андрій Соловій під акомпаньямент піаністки й диригентки Ольги Дубрівної-Соловій.

Голова 23 Відділу М. Ясінська склала подяку представникам організацій, промовцям, виконавцям програми, гостям і членкам за участь у святі, яке закінчено спільною молитвою.

З нагоди 40-літнього ювілею 23 Відділ склав 100 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“, 100 дол. на будову дому для літніх, 50 дол. на Музей США і 40 дол. на „Нову Зорю“.

Анастасія Королишин

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ 23 ВІДДІЛУ США, ДІТРОЙТ, МИШ.

Дня 18 лютого 1973 р., в церкві св. Івана Хрестителя в Дітроїті о. прелат М. Бохневич відправив Службу Божу й Панахиду за бл. п. Ольгу Басараб, патронку Відділу, й усіх героїнь, що полягли за волю України. Річницю смерті О. Басараб 23 Відділ відзначає кожного року вже за традицією від 1936 р.

Членки взяли численну участь. Вони стояли посередині церкви організованою групою з почепленими жалобними відзнаками. Після відправи відбулися жалобні сходи в Народньому Домі. Перед гарно удекорованим портретом О. Басараб голова Відділу Марія Ясінська відкрила програму сходин, згадуючи О. Басараб та всіх інших відомих і невідомих українських героїнь, що боролися за правду й волю України. Ксеня Пейлер у рефераті згадала про життя і мученицьку смерть патронки Відділу. Поему Є. Березовського в річницю її смерті деклямувала з чуттям Євдокія Кахній. Спомин про похорон О. Басараб, написаний її ученицею, відчитала М. Ясінська. У спомині розказано, як на Янівському цвинтарі у Львові поліція стояла при брамі й розганяла людей, не допускаючи їх на

цвинтар. Одначе студенти крадькома дісталися на могилу, де мала бути похована О. Басараб. Багато людей зібралося над могилою й співали похоронні пісні. М. Ясінська прочитала також згадку, присвячену 500 героїням, які згинули під большевицькими танками в Кінгірі.

Отець прелат М. Бохневич висловив признання Відділові за жертвенну працю, зокрема на добродійні цілі, та за вшанування пам'яті українських героїнь.

На закінчення програми відбувся спільний обід, який започаткував молитвою о. прелат Бохневич. Обід приготували членки 23 Відділу Дора Сеньків і Варка Таско, яка не тільки готувала, але й уфундувала його своїм коштом. Голова склала окрему подяку за працю й щедрий дар В. Таско. Дякувала також п-ні Козаченко за удекорування портрети О. Басараб і всім членкам, що причинилися до успіху свята, зокрема тим, що принесли печиво.

З нагоди свята 23 Відділ пожертвував 35 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“. Жалобні сходинок закінчено відспіванням гімну СВА.

Пресова референтка

50 ВІДДІЛ СВА, ЕН АРБОР, МИШ.

Відділ, у складі 11 членок, відбув у 1972-73 діловому році 8 місячних сходин із пересічною присутністю 7 членок. Під час сходин вислухано 4 доповіді, на яких було присутне також громадянство міста. В січні Мері Лі Банич, студентка славістики в Мишигенському університеті, прочитала доповідь про історію кобзи й бандури з музичною ілюстрацією цих інструментів. У березні Іван Химка, студент історії, доповів на тему „Початки соціалізму в Західній Україні“, навітлюючи передусім ролю Івана Франка в цьому русі. В квітні д-р Ася Гумецька відчитала низку популярних тепер в Україні алегоричних байок побутового й політичного характеру. В травні Іван Химка мав доповідь про творчість Григорія Сковороди, накреслюючи фази його філософського світогляду. Доповідь була пслучена з виставкою Сковородяни.

Суботня школа українознавства надалі була передовою ділянкою праці Відділу. У шкільному 1972-73 році школа нараховувала 14 учнів, що навчалися в 5-ох класах. У грудні відбуло шкільну коляду під проводом Северина Княгиницького. В березні

Один із 30-ох столів на Свяченому. Юстина Неллеган із 58 Відділу СВА (у вишіваній блюзці) була господинею та давала відповіді на питання про Великодні звичаї і традиції.

влаштовано шкільне Шевченківське свято з доповідями й рецитаціями у виконанні учнів. У травні відзначено закінчення шкільного року поїздкою до Дітройту на Службу Божу, що її відправив Верховний Архиепископ Йосиф Кардинал Сліпий. Після Богослужби відбувся спільний обід.

У ділянці товариського життя Відділ відбув дві новорічні зустрічі та два срібні ювілеї подружжя — п-ства Княгиницьких і Шевчуків.

Відділ брав живу участь у різних фестивалях. У липні 1972 р. Відділ взяв участь у „Ен-Арборському вичному ярмарку“, на якому мав виставку народнього мистецтва і продаж печива. В серпні Відділ виступав на Інтернаціональному Фестивалі в Дітройті з продажем печива й варених страв. У грудні членки дали виставку народнього мистецтва й улаштували продаж печива на „Герлскавт арт енд крефт фер“ у Вітмор Лейк, Миш. Тут відбувся виступ дітей з українськими танками й співом під керівництвом Марії Княгиницької. В березні відбулися два виступи танкового квартету дівчаток під проводом Ліди Княгиницької, а саме на „Герлскавт фемілі дінер“ у Белвіл, Миш., і на „Світовому Ярмарку“ в Мишигенському університеті. В Белвіл Відділ мав показ народнього мистецтва. Останньою подією з фестивальної діяльності була участь у першому на велику скалю „Етнічному ярмарку“ в Ен Арборі 14 і 15 вересня 1973 року.

Взяло в ньому участь 19 національностей. Український кіоск мав виставку народнього мистецтва, продаж зразків цього ж мистецтва, продаж домашнього печива й напиктів. Увечорі на сцені серед вулиці танцювальна група Драгінди-Кульчицької з Дітройту гідно репрезентувала українські народні танки в мистецькій програмі різних національностей. Участь у ярмарку була дуже успішною під кожним оглядом, а це принесло членкам вдоволення з вкладеного труду.

Л. Ч., секретарка

63 ВІДДІЛ СВА ІМ. СОФІЇ РУСОВОЇ, ДІТРОЙТ, МИШ.

28 січня 1973 р. Відділ відбув 18-ті Загальні Збори. До Управи ввійшли: проф. Оріся Лончина — голова, Леонтинна Галяженко й проф. Леонтинна Бсднарук — заступниці, Олена Гевко — коресп. секретарка, Марія Козак — прот. секретарка, Теодора Блажкевич — касирка, і референтки: д-р Валентина Савчук — культ.-освітня, Олена Климишин — виховна, Оля Федчишин і Стефанія Вірстюк — імпрезові, Оля Макар і Оля Остап'як — сусп. опіки, Володимира Целюх і Марія Готра — господарські, Віра Гнатюк — пресова. Контр. Комісія: Ярослава Казанівська, Ірина Іваницька і Катерина Савка.

Відділ відбуває систематично засідання Управи й ширші сходинок, на яких, крім біжучих ділових справ,

Оксана Омецінська з 76 Відділу СУА була одною з тих, що демонстрували писання писанок під час Свяченого.

завжди буває старанно опрацьована програма для членства й гостей з інших Відділів.

На ширших сходинах, присвячених Т. Шевченкові, цікаву доповідь дала д-р В. Савчук про творчість Т. Шевченка і його вплив на сучасних поетів в Україні: Ліну Костенко, Вінграновського, Драча й ін. Оля Федчишин по-мистецьки відчитала поему І. Драча про смерть Поета „Ніж у сонці“.

З нагоди 250-ліття смерті нашого великого філософа Г. Сковороди, реферат про його життя й творчість відчитала д-р В. Савчук.

Для відзначення 40-ліття штучного голоду в Україні в 1933 р. доповідь підготувала д-р В. Савчук, з'ясовуючи події, які попередили остаточну розправу режиму з непокірним українським селянством: шілковите знищення Української Церкви, національно свідомої інтелігенції й укінці 7-ох мільйонів селян. Це була підготовка для послідовної русифікації України, яка проходить і сьогодні. Оля Федчишин і Бранка Кривуцька з чуттям відчитали уривок твору О. Звичайної „Селянська санаторія“, а Христина Григорчук вірш В. Соколева „Хліб“. На закінчення О. Федчишин відчитала спогади Галини Крись.

Великодню трапезу нашого Відділу поблагословив о. Юрій Жидан, а проф. О. Лончина коротко, але змістовно, накреслила значення Великодня для нашого народу. Бранка Кривуцька продеклямувала уривок із

твору Наталени Королевої „Як зійшло сонце“.

З ініціативи Л. Галяженко відзначено День Матері. Вона — наша незаступна організаційна референтка й містоголова — привітала матерів і погостила їх тортом і вином. Б. Кривуцька, хоч не є нашою членкою, завжди радо віддає свій талант і жертвує свій час громаді. Вона прочитала гумореску про День Матері.

В червні ширші сходини були присвячені Наталені Королеві. Реферат підготувала проф. Л. Боднарук.

Наші господарські референтки В. Целюх і М. Готра жертовно співпрацювали в усіх імпрезах, підготовляючи перекуски, а головню влаштувуючи доходи імпрези, як фестивалі, який приніс показний дохід, чи продаж печива. Касирка Т. Блажкевич з притаманною їй енергією допомагала при організації імпрез.

Завдяки зрозумінню й співпраці членок Відділу цьогорічний фестиваль був дуже успішний. Крім господарських референток В. Целюх і М. Готри, дуже багато праці в переведенні фестивалю вклала наша імпрезова референтка О. Федчишин, із допомогою Олени Гевко й Волощук.

Відділ співпрацює з Округною Радою СУА, до Управи якої входять чотири членки, та з іншими Відділами.

Співпраця поодиноких референтур при вмілому провіді голови Відділу проф. О. Лончини проходить у дружній атмосфері. **Пресова референтка**

76 ВІДДІЛ СУА ІМ. НАТАЛІ КОБРИНСЬКОЇ, ВОРРЕН, МИШ.

Загальні Збори Відділу відбулися 7 грудня 1972 р. До Управи на діловий 1973 рік увійшли: Оксана Омецінська — голова, Ірина Ляш — заступниця, Рома Дигдало — прогративна референтка, Леся Бараник — секретарка, Марія Кальба — касирка, і референтки: Ольга Савчук — пресова, Лідія Колодин — зв'язків, Мирося Бараник — виховна, Марія Костюк — господарська, Люся Несторович — сусп. опіки. Культ.-освітню референтуру очолила пізніше Дарія Витвицька. Вона підготувала 11 січня реферат на святочних сходинах „Різдво в Україні“.

22 січня члени Управи на сходинах уклали плян праці на поточний рік. Місяць лютий пройшов під знаком курсу „парламентарности“, який вела в залі церкви св. Йосафата Люїс Сакс від Округної Ради СУА.

Десятилітній ювілей Відділу відбувся 10 березня при участі всіх членок із чоловіками. Взяли теж участь місцевий священик і голова Округної Ради О. Лісківська. Ювілей відбувся в гарно прибраній залі. Великий портрет патронки Відділу Н. Кобринської був завітчений маками. Спільною вечерею, приготованою членками, й веселою програмою відсвяткував Відділ своє 10-ліття. Голова Відділу дякувала за співпрацю і з гордістю говорила про осяги Відділу, зокрема в культурно-освітній і харитативній діяльності. Вона підкреслила працю дитячого садочка, який ведуть Мирося Бараник і Юлія Капітанець, вказала на плекання Відділом традицій, ведення курсу писання писанок, розгортання культурно-освітньої праці, читання рефератів, ведення допомогової акції — висилки пакетів до Європи й Бразилії. На закінчення свята почеплено корсажі новим членкам Відділу, а Д. Яцюк робила знімки.

Дня 17 березня відбувся вечір захлаявної літератури, який підготували Дарія Витвицька й Іванна Кучер. Вірші читали — А. Никифоряк, Мушинська й Дигдало. Хоч цього дня була завірюха, на вечір прийшло 25 осіб. Членки частували гостей гарним борщем і канапками.

Курс писання писанок відбувався щопонеділка від 19 березня до 9 квітня. Учасників було коло 60. Щораз більше дітей і молоді цікавляться цією діяльністю народного мистецтва. Про історію писанки з показом прозірок

говорила А. Вокер, техніку писання показували М. Цюпа, М. Онашук і Л. Моблей.

У днях 7 і 8 квітня членки Відділу брали участь у курсі куховарства Ір. Кашубинської. Дня 12 квітня відбулися ширші сходи, на яких Д. Витвицька відчитала доповідь О. Грабовенської п. н. „Фінансова перебудова США“.

Відбулося роблення „декупажу“ під проводом Р. Дигдало.

На ширших сходинах 16 травня показано два фільми. В днях 22 і 23 червня приготовано й вислано пачки до Європи й Бразилії.

Відділ помагав улаштувати пікнік парохії св. Йосафата та пікнік Окр. Ради. Взяв участь у фестивалі в містечкому кіоску Окружної Ради й будівельного фонду. 16 вересня Відділ продав власне печиво в користь церкви св. Йосафата. 11 жовтня під час ширших сходин відбувся показ декоративних квітів із волічки. Вела його О. Оменцінська. 4 листопада відбулася дитяча забава.

Хоч Відділ невеличкий, але завжди охочий до праці. Сходини членок відбуваються в дружній атмосфері при чаю й солодкому, яке підготовляють членки Відділу за чергою.

Ольга Савчук
пресова референтка

81 ВІДДІЛ США ІМ. ОЛ. СТЕПАНІВ, ДІТРОЙТ, МИШ.

Склад Управи: Д. Яворівська — голова, Т. Назаренко — заступниця й виховна реф., Н. Терлецька — прот. секретарка, М. Ковтик — коресп. секретарка і пресова реф., О. Папіж — касирка, і референтки: А. Стефанюк — організаційна, О. Перецька — культурно-освітня, М. Собко — суспільної опіки.

Праця Відділу ведеться головно в ділянках: культурно-освітній, виховній, суспільної опіки й організаційній.

На запрошення жіночих з'єднань американських скавтів Відділ улаштував програму та продаж печива в місті Вітмор Лейк. Американські гості вперше почули гру на бандурах. В Історичному Музеї міста Лінкольн Парк улаштовано виставку українського народного мистецтва. Про обі імпрези були згадки в місцевих часописах. Перед Великоднем улаштовано курс писання писанок, дохід з якого був призначений на стипендії для сиріт — дітей наших Союзянок. Великий вклад праці й велику вигад-

ливість виявили членки Відділу, під керівництвом голови, старанно підготовляючись до участі в етнічному фестивалі. Приготовлено до продажу: вишивки, різьбу, кераміку, іграшки й інші ручні вироби. Наш кіоск притягав багато відвідувачів і був успішний. Із доходу післано до Бразилії 150 дол. на стипендію. На майбутнє заплановано взяти участь в інтернаціональному різвяному базарі в Соутленд Шапінг Сентер, щоб придбати фонди на ще одну стипендію.

Поруч цього Управа дбає, щоб ширші сходи були цікаві й корисні для членок. Відчитано декілька доповідей про наші святочні звичаї й традиції та на виховні теми.

Праця референтури суспільної опіки є важливою для кожної членки Відділу. У різдвяний час членки із своїми дітьми відвідували хворих, принесли їм печиво й колядували. Вислано пачки з одягом і книжками українцям у Бразилії. В цьому членки індивідуально допомагали грошовими датками. Відділ зокрема докладає зусиль, щоб роздобути фонди на стипендії потребуючим українським дітям.

В організаційній ділянці Відділ бере активну участь в імпрезах Окружної Ради і Відділів. Бере участь у загально-громадських починах, піддержує матеріально українські школи та молодечі організації. На день 23 жовтня заплановано вечір патронки Відділу, що буде поєднаний із панелем на тему: „Життя української жінки та її боротьба за рівноправність“. До співучасті запрошено Відділи 23, 37, 50 і 58.

М. Ковтик
пресова референтка

96 ВІДДІЛ США, ДІТРОЙТ, МИШ.

У січні 1973 р. Відділ відбув свої Загальні Збори і вибрав нову Управу в складі: Квітка Іваницька — голова, Віра Андрушків і Марія Ткачук — заступниці, Надя Денисенко — скарбничка, Христина Перел — протоколова секретарка.

З початком року для цілої округи відбулися курси парламентарної процедури Люїзи Сакс. Наші членки брали живу участь у курсах, дискутуючи над різними питаннями.

До Окружної Ради ввійшли з нашого Відділу Оксана Вінтер — реф. суспільної опіки, Христя Козак — виховна реф., Ліда Казевич — будівельний фонд. Заходом Окр. Ради відбу-

лося Свячене для американських жінок. Членки 96 Відділу виконали веснянки, Мирося Стефанюк дала пояснення до наших обрядових хоровадів, Віра Андрушків говорила про Великодні традиції.

Членки Відділу стараються подавати відомості до англомовної преси, до радія і телевізії. І так щоденник „The Daily Tribune“ помістив у безрезні „Ukrainians Cherish Songs and Dances“.

Відділ улаштував курс вишивання для американських жінок у публічній бібліотеці в Бирклі. Присутніх було біля сто жінок. Калина Миколенко подала короткий історичний нарис вишивки. Курс відбувся з успіхом. Після цього місцева публічна бібліотека закупила книжки про українське мистецтво і вишивки.

З початком квітня ц. р. Ірина Кашубинська продемонструвала для цілої Округи наші господарські вмільости. 96 Відділ був господарем цієї практичної імпрези і теж запросив репортерів місцевої преси. Дітройтська „Фрі Пресс“ помістила статтю на цілу сторінку із знімками й написами.

При кінці червня, із приїздом Брежнева до ЗСА, місцевий Комітет Оборони Людських Прав в Україні заініціював триденну демонстрацію з постом в обороні наших увязнених. Членки Відділу підтримували акцію Комітету своєю участю в демонстрації.

В середині літа в місяці серпні відбувся в Дітройті український фестиваль. 96 Відділ провадив 3 дні крамничку і наші референтки господарства Ірина Марічак і фінансова Надя Денисенко доклали багато зусиль до успіху.

Наша членка Христина Козак організувала садочок для англомовних дітей: садочок провадять Оксана Гудз.

Оксана Вінтер і Анна Мацілінська започаткували при співучасті Червоного Хреста „Банк крові“ на випадок, якщо комусь із членів, чи їхнім родинам буде потрібна кров.

Членки й їхні родини постійно пишуть листи-спростування невірних даних про українську культуру та історію до американських газет і журналів. Ряд листів був надрукований.

Відділ підтримує фінансово і морально різні українські організації,

а особливо Комітет Оборони Сов. Політичних В'язнів.

Плянуємо відвідати більше американських бібліотек із показом вишивки і заохотити до купування книжок з українською тематикою.

В листопаді влаштуємо спільно з 63 Відділом у залі церкви Св. Покрови вишивані вечірні.

Ляриса Витвицька-Гісо
пресова референтка

ХРОНІКА ОКРУГИ НЮАРК

У числі за вересень 1973 р., в хроніці 28 Відділу США, Ньюарк, не подано складу Управи Відділу, які були подані ще в лютому в звіті з Річних

Зборів цього Відділу. На прохання членок подаємо склад Управи 28 Відділу США:

Лідія Гладка — голова, Фльорентина Дорошенко й Юлія Добош — заступниці, Ольга Цар і Наталія Загайкевич — секретарки, Олександра Назарук — скарбничка, Євфрозина Мартинець — фінансова референтка. Референтки: Стефанія Луків організаціїна, Марія Робак культ.-освітня, Ірина Небелюк і Іванна Лісницька імпрезові, Марія Гординська виховна, Ольга Гнатик і Софія Андрушків сусп. опіки, Марія Дябога і Люба Винарчук господарські, Пелагія Кучкуда зв'язки, Таїса Богданська пресова, Софія Панас бібліотекарка.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Зимного і бл. п. Серединського, чоловіків наших членок Т. Зимної і М. Серединської, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Родині висловлюємо наше щире співчуття.

1 Відділ США в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Івана Т. Коломийця складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

29 Відділ США в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Івана Ставничого, чоловіка нашої членки п-ні Михайлини складаємо 40 дол. на Наукове Т-во ім. Шевченка у Сарселі. Дружині й родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття.

33 Відділ США, Парма, Огайо

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ смерті (25-го жовтня) нашого дорогого й незабутнього чоловіка й батька бл. п. Богдана Шараневича складаємо 20 дол. на Музейний Фонд США.

Наталія Шараневич з донями
Ірвінгтон, Н. Дж.

У ПАМ'ЯТЬ мого незабутнього чоловіка бл. п. інж. Євгена Тарнавського складаю через 33 Відділ США в Пармі 15 дол. на Запасовий Фонд Нашого Життя.

Юлія Тарнавська, Парма, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. проф. Юліана Каменецького, чоловіка моєї дорогої подруги, складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Родині Покійного висловлюю щире співчуття.

Софія Сокологорська, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олександри Животко-Чернової складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. Михайлина Січинська, Петерсон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Євгенії Рогожі, матері Марії Макарушкової і Романа Рогожі, складаю 10 дол. на сироти в Бразилії.

Неоніля Олена Сасик, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу передчасно померлої, а всіми любленої і шанованої бл. п. Ольги з Колодів Янчишин, членки 56 Відділу США в Дітроїті, складаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж., а синам і родині Покійної висловлюю щире співчуття.

Леонтина Галяженко
членка 63 Відділу США в Дітроїті

РІЧНІ ЗБОРИ

РІЧНІ ЗБОРИ 13 ВІДДІЛУ США, ЧЕСТЕР, ПА.

Загальні Збори 13 Відділу США відбулися в неділю, 14 жовтня 1973 р. На Збори прибула делегатка Окр. Ради І. Федорів. Приявних членок 25.

Голова Відділу Я. Кобрин привітала гостю і попросила, щоб провела Збори. До президії запрошено В. Михайлів, на секретарку Зборів С. Мельник.

Нова Управа Відділу: Я. Кобрин — голова, А. Мінчак — заступниці, І. Кузик і А. Коцюба — секретарки, Р. Лесик — скарбничка. Референтки: Л. Кий організаційна, В. Михайлів культ.-освітня, Л. Граб імпрезова, А. Микита і Л. Мінчак сусп. опіки, М. Ключа, М. Баган і Кухта господарські, М. Зубаль пресова.

Контр. Комісія: Є. Корчинська, Є. Павлюк і Т. Стельмах.

Мирослава Зубаль
пресова референтка

РІЧНІ ЗБОРИ 27 ВІДДІЛУ США, ПІТТСБУРГ, ПА.

Збори відбулися 11 лютого 1973 р. Відкрила їх молитвою голова Стефанія Голуб'як. Президія: пп. Д. Полатайко, голова, К. Кайл, секретарка. Протокол із попередніх Зборів відчитала п-і М. Кунчак. Звітували пп.: С. Голуб'як, голова, М. Купчак, рек. секретарка і скарбничка, М. Яцишин, фін. секретарка, п-і Мельничук господарська реф. і М. Курман, реф. сусп. опіки.

Одногосно вибрано на нову каденцію ту саму Управу. Збори закінчено молитвою.

Стефанія Голуб'як, голова

БАЛТИМОР, МД.

Збірка на Запасовий Фонд Н. Ж.

У пам'ять спочилого Майора Армії УНР і лицаря Ордену Залізного Хреста та Хреста Симона Петлюри бл. п. Павла Д. Калиновського зложили:

10 дол.: п-ні Лідія Лемішка.

По 5 дол.: пп. Марія Котик, Анна й Емануїл Притула, Анна Мельник, К. Горобійовська, Л. Марковська, Оксана Калиновська, Олена Блавацька, Оля Корж, Дора Хариш, Анна Стельмах, Софія Михайлишин.

По 2 дол.: пп. Олег і Леся Булавки, С. Татчин, Валя Снігура, Марія Луцишин, Євгенія Чорняк, Олена Пісецька, Марія Хархаліс.

Разом 79 дол. Щире Спасибі!

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Членки 64 Відділу США в Нью Йорку пп. Марія Барагура, Іванна Рожанковська, Марія Савчак, Любомира Артимішин, Марія Даниш, Анна Никифоряк, Марія Савицька, Кіра Скоробогата зложили в січні ц. р. пожертву на пресовий фонд Н. Ж. Через недогляд їх пропущено у звіті в лютому числі. Тепер вони вставлені в листу пожертв цього числа. За недогляд перепрошуємо.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬП'ЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДЕСЯТЕ

ПАРАПСИХОЛОГІЯ

XV Літературний Конкурс СФУЖО, проголошений у вересні ц. р., має за предмет явища парапсихології. Цей дивовижний термін заскочив усіх учасниць і прихильниць нашого Конкурсу. Дістаємо запити відносно того, чому й як намітили ми такий предмет Конкурсу, що напевне притягне дуже мало охочих до участі.

А це є нова літературна тема, яка здобуває собі щораз більше прихильників. Таємничі, незрозумілі явища, що трапляються досить часто, викликають здивування і зацікавлення тих, хто їх досвідчує. Віщі сні, справджені передчуття, відчуження на віддалі — це трапляється в житті кожної людини. В останньому часі вони стали предметом наукових дослідів, а саме — парапсихології (якщо це явища психічного характеру, як, напр., сні) і парафізики (привиди, студи, пересовування предметів). Під цими гаслами зацікавлені знайдуть багату літературу в бібліотеках.

У красному письменстві маємо багато описів таких явищ. Ще в поемі „Слово о полку Ігореві“ поразку війська передбігають зловіщі знаки. А в романі О. Кобилянської „Через кладку“ чудово описаний віщий сон Нестора. Тепер же є письменники у світовій літературі, що виключно розробляють таку тематику. Чому й нашим письменникам не спробувати пера в цій ділянці?

Кожне з нас досвідчило в своєму житті таке нерозгадане явище. Сягніть у вашу пам'ять і спробуйте це описати. Від глибини переживання і вдалого літературного оформлення залежатиме вартість цього твору. Він відкриє в нашій літературі нову тематику, що її зможуть пізніше розгорнути письменники у своїх творах.

Світова Сесія СФУЖО

Напередодні Другого Світового Конгресу Вільних Українців у Торонто Світова Федерація Українських Жіночих Організацій скликала свою Сесію. Вона відбулася 31 жовтня 1973 р. у тому ж готелі, що й Конгрес СКВУ. Із Сесією получено засідання Ради СФУЖО, що відбулося 30-го жовтня в залі „Сокола“.

Обидві зустрічі мали велике значення для праці й розвитку СФУЖО. Засідання Ради СФУЖО було кінцею для перегляду праці й упорядкування справи статуту. Члени Ради СФУЖО прослухали звіт Секретаріату (звітувала п-ні Володимира Ценко) за час: грудень 1972 — вересень 1973 і могли висловитись до того. Але центральною точкою нарад було ухвалення нового статуту. Його підготувала Статутова Комісія в складі пп.: Євгенія Янківська, голова, Марія Квітковська, Олена Климишин, Дора Рак і Марія Солсникка, члени. Підготовка тривала кілька літ і в тому часі члени Ради отримали два проекти статуту до ознайомлення і завваг. Урешті цей останній схвалено на засіданні Ради 30 жовтня 1973 р. Це є великий крок для налагодження праці СФУЖО, яка досі пробігала на основі статуту з листопада 1948 року, ухваленого при заснованні.

В рамках засідання Ради пройшла ще одна помітна точка. Це була звітна зустріч із представницями складових організацій. Замість вислухувати звідомлення кожної з них, орг. референтка (п-ні І. Павликовська) висунула ряд питань з організаційною тематикою, на яку кожна представниця відповідала. Вийшло цікаве перехрестя організаційних засобів

і осягів із різних наших поселень. Це безумовно оживило ділянку звітів, яка звичайно буває одноманітною.

Світова Сесія СФУЖО 31 жовтня 1973 р. стягнула велику кількість жіноцтва, представниць організацій і гостей. У центрі програми стояла доповідь мгр. Ірини Пеленської на тему „Завдання СФУЖО у майбутньому“. Доповідниця вийшла від теперішнього нашого етапу, ситуації в нашій Батьківщині і наших зобов'язань супроти неї. Підкреслила важливість політичного освідомлення української жінки, зокрема молоді, яка впливається тепер у наші організовані ряди. Велику увагу приділила культурним акціям, що в них можуть проявити себе наші творчі сили.

Слідували почини СФУЖО, започатковані чи запроєктовані в останньому році. Це були — Л. Бурчинської „Нові форми організаційних зв'язків“, Р. Куделі „Ювілейна кампанія СФУЖО“, Л. Дяченко „Професіоналістки й їх охоплення“ та д-р Н. Пазуняк „Видання Лесі Українки, запроєктовані в ювілейному році“. В дискусії вдалося кожну з цих тем докладніше навітлити. Відчитанням резолюцій і постанов Сесію закрито.

Врочистим завершенням Сесії був бенкет, що відбувся з участю наших владик Кир Ізидора Борецького, Кир Андрія Робоцького, Кир Ніля Саварина та численних гостей. Голова п-ні С. Савчук проголосила у вступному слові вішнунування 25-ліття СФУЖО, якому цей бенкет присвячений. Глибоко продуманою промовою відповів на це Кир Ізидор Борецький, вислов-

Із свята 25-ліття СФУЖО в Курітібі, Бразилія:

П-ні Євгенія Мазепа, голова Організації Українських Жінок, відкриває музейну виставку і бібліотеку. В центрі п-ні Ольга Горачук, містоглова СФУЖО в Півд. Америці.

The Ukrainian Women's Organization in Brasil created a library and permanent folk art exhibit on the occasion of the 25th anniversary of WFUWO.

25-ЛІТТЯ СФУЖО В КУРІТІБІ

Дня 11 серпня 1973 р. відбулось ушанування 25-ліття СФУЖО заходами Української Жіночої Організації при ХОС-і. На свято прибули представники нашої духовної ієрархії з Кир Єфремом Кривим у проводі, представники православної громади, Головної Управи ХОС-у і Фолкльорної Групи.

Свято складалося з трьох частин. Першою було відкриття музею і бібліотеки при УЖО, подія, яку ініціаторки получили з 25-літтям СФУЖО. Свято відкрила голова п-ні Євгенія Мазепа, з'ясувала значення музею й бібліотеки та подякувала п-ні Пляседіні Кобилянській за ряд книжок, а

членкам за подарунки для музейної збірки. Символічну стрічку перетяли піонерки організації пп. Надія Фелик і Зінаїда Ящинська.

У другій концертній частині виступив жіночий хор, що відспівав кілька пісень. Слідували доповіді Іванни Борушенко, українською, й Ольги Горачук португальською мовами. Вони ствердили значення й осягн СФУЖО та закликали до вступлення в ряди членок-прихильниць. У мистецькій частині ще виступив жіночий квартет, мандолиновий ансамбль, сольоспів і деклямації. Програму, як і жіночий хор приготувала п-ні Сесилія Семчишин.

люючи признання українському жіноцтву за його пройдений шлях. Гостем-промовцем була п-ні Олена Гнатишин, заступниця голови Міжнар. Жін. Ради. Вона з'ясувала завдання цієї міжнародньої організації і заохочувала жіноцтво до праці на міжнародньому ґрунті.

Радісним явищем була численна участь представниць складових організацій. Були заступлені 14, а це велика більшість з-поміж наших 18 складових організацій.

Точний список представниць подамо в черговому числі.

Відкрила Світову Сесію СФУЖО голова п-ні Стефанія Савчук, яка дала в кількох вступних виступах цінні напрямні. Поодинокими відтинками Сесії проводили її заступниці, а саме — пп. Ольга Горачук (Півд. Америка), Марія Квітковська (ЗСА), д-р Стефанія Потоцька (Канада), Уляна Целевич (ЗСА), Ярослава Зорич і Марія Солонинка (Канада).

Третьою частиною святкувань була виставка ручних робіт і письменних праць учнів суботньої школи українознавства, яку засновано з ініціативи УЖО, а провадить її п-ні Є. Мазепа. Учні влаштували цю виставку для вшанування 25-ліття СФУЖО.

Сцим святом представники громадянства Курітіби зацікавились із працею СФУЖО. У висліді 15 членок УЖО зголосили свою охоту стати членками-прихильницями СФУЖО.

А для Гол. Управи СФУЖО найбільшим признанням є те, що Українська Жіноча Організація получила з тим святом цінний культурний почин — створення бібліотеки і музейної збірки.

Зладжено на основі звідомлення п-ні Іванни Борушенко

ПОКАЗ ІСТОРИЧНИХ СТРОЇВ

Показ історичних строїв, виведений уперше на XIV Конвенції СУА в Нью Йорку заходами 64 Відділу СУА, знайшов наслідувачів. Ще не встиг 64 Відділ об'їхати всіх осередків ЗСА й Канади, коли Організація Українок Канади в Едмонтоні перехопила цю думку і спорудила власну збірку. Вкортці Організація Українських Жінок Великобританії також взялася за те. А на 10-му Краєвому З'їзді Союзу Українок Австралії в Аделаїді виведено показ історичних строїв у власному виконанні.

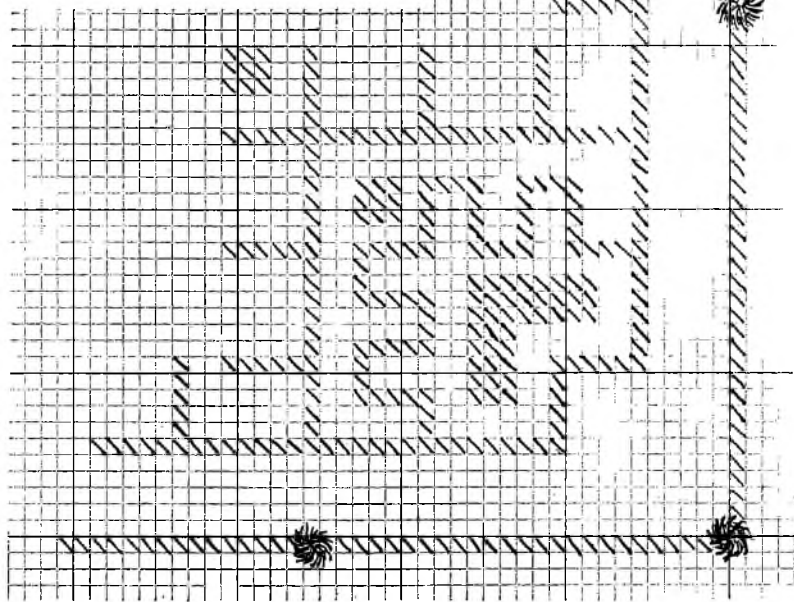
Це доказ, як скоро й охоче переймається добра ініціатива. Треба тільки дбати, щоб строї були дбайливо опрацьовані і відповідали стилеві даної доби.

МАНДРІВНА ЗБІРКА ВИШИВОК

Кілька разів ми вже інформували про цінну ініціативу п-ні Люби Луцької коло відтворення рідкісних узорів центральних земель України. П-ні Луцька згуртувала в Торонто кілька молодих жінок, що бажали перебрати від неї знання швів і техніку виконання. Спільно випрацювали вони цінні взірники, около 50 штук. Цей скарб усі виконавці, за ініціативою п-ні Луцької, членки-прихильниці СФУЖО, передали п-ні Анні Марії Баран, референтці нар. мистецтва Головної Управи. Збірка була виставлена з нагоди 100-ліття Канади й у часі відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Аїресі. Тепер заплановано показати її в ЗСА з нагоди Днів СФУЖО.

Лещатарський стрій для дівчинки шкільного віку

Взір до плащика

ДИТЯЧІ ПЛАЩИКИ

До нас доходять вістки, що в Україні щораз більше зустрічаєте українську вишивку. І то не на сцені чи в селі, а серед міських мешканців. Власне там, де мало чуєте українську мову, то почування мешканців проявляються у прикрасах свого вбрання і житла.

До цього достосовуються будинки моделей і швейні фабрики. В останньому часі випустили гарні моделі дитячих плащиків, основаних на нар. вбранні. Щоб українська дитина пишалась вишивкою не тільки улітку, але й зимою. Правда, в продажі цих моделей немає, бо советська продукційна система не встигає за потребами населення. Але кожна дбайлива мати зможе пошити дитині такого плащика, коли модель випрацьований.

1. Зимовий плащик для дівчинки шкільного віку. Станок плащика скраєний рівно, злегка поширений

донизу. Рукави вшивані. Зпереду одна пола широко заходить на другу. Комір-стоячок і передня пола обшиті хутром із білого баранця.

Матеріал — міцна вовна цеглясто-го кольору. В куті передньої поли

Плащик народнього крою для дівчинки шкільного віку

приміщений взір. Пола і приділ обведені вишиваною лінією.

Модель виконаний у Київській швейній фабриці „Україна“. Проектувала Г. Вознюк.

2. Лещатарський стрій для дівчинки шкільного віку. Куртка з білого грубого матеріялу (орлон). Станок скроєний прямо, рукави вшивані. Зпереду дві кишеньки. Краї куртки, рукави й кишеньки обведені шнурком вишневої краски. Прикраси із

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

РІЗДВЯНІ ТІСТЕЧКА

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

У передріздяний час, коли у печі пахнуть медяники і медянички, прихсядять на думку теж і тістечка, що своєю різномірною формою і виглядом прикрашають наші підноси. Гарно є, коли можемо на святочний стіл поставити кілька родів тістечок рівночасно — але коли знайти на їх випечення час?

Це просто — тільки заплянувати треба все кілька тижнів наперед. Вибираємо тістечка, що добре переховуються замороженими. Щстижня печемо один або два роди. Половину залишаємо „на сьогодні“, другу половину заморожуємо на свята.

Понижче подаємо нескладні приписи на тістечка, що їх легко заморозити.

Ванілеві тістечка

Потрібно: 4½ горнятка борошна (муки) просіяного, 1 горнятко цукру, 1 горнятко меленого мигдалю, ¾ горнятка масла, 6 унцій рослинного товщу, 1 яйце, 1 ложка ванілевого екстракту, 2 ложки молока, цукор.

У великій мисці змішати борошно, цукор і мигдаль, додати масло і рослинний товщ. Мішати електричним мішалом повільними оборотами доки все не переміниться у вигляд дрібної кашки; додати яйце, ванільний екстракт і молоко і добре вимісити. Захолодити в холодильнику.

Поміж долонями викачувати кульки проміру одного інча. Складати на змащений лист (бляху). Притискати склянкою, зануреною в муці та посипати зверху звичайним або кольоровим цукром.

шнурка, зачерпнуті з наших бойківських гуньок.

До цього комплекту належать ще — башлик і штани з вовняного матеріалу вишневої краски.

Модель розробив Харківський буинок моделів. Проектували — Михайло Білас і Л. Єрмакова.

Пекти 9—12 хвилин у печі на 375 ст.

Тістечок повинно бути біля 100.

Зірки з цинамоном

Потрібно: ½ горнятка масла, 4 унції рослинного товщу, ½ горнятка цукру, 2 жовтки, 5 ложок молока, 1 ложечка цитр. соку, шкірка з двох цитрин, 2½ горнятка просіяного борошна (муки), 1½ ложечки цинамону, ¼ горнятка цукру, 2 жовтки.

Втерти електричним мішалом масло і товщ і поступово додавати цукор. Коли вже маса пухка, додати 2 жовтки і молоко. Далше втирати, додаючи сок і шкірку з цитрин, а врешті борошно. Коли вже добре замішане, сховати на кілька годин до холодильника.

Розкачати тонко, витинати зірки, мастити двома розбитими жовтками, посипати цукром, що змішаний із цинамоном. Пекти на змащеному листі (блясі) 6—8 хвилин при 400 ст. Тістечок буде біля 75.

Шоколядово-оріхові тістечка

Потрібно: 1¾ горнятка просіяного борошна (муки), ½ ложечки соди до печення, 2 унції масла, 2 унції рослинного товщу, ¾ горнятка цукру, 1 яйце, 2 унції (2 кістки) гіркої шоколяди, стопленої і прохолодженої, ½ горнятка молока, 1 ложечка ванілевого екстракту, ½ горнятка січених горіхів, 1½ горнятка цукру-пудру, 2—3 ложки молока, ¼ ложечки ванілі.

Просіяти ще раз борошно з содою. Втерти масло і товщ, поступово додавати цукор, потім яйце і шоколяду. Додавати борошно і молоко на переміну. Вкінці додати ванілеві екстракт і горіхи. Ложечкою накладати купки на пісний лист. Пекти 8—10 хвилин на 400 ст. Ділити так, щоб вийшло біля 50 тістечок.

Коли тістечка простигнуть, покрити їх склицею: змішати цукор-пудру, молоко і ваніль.

Чорно-білі витинанки

Потрібно: 1½ горнятка просіяного борошна (муки), 1 ложечка порошку до печення, ½ горнятка масла, ¾ горнятка цукру, 1 яйце, 2 ложечки ванілевого екстракту, 2 ложки какао, ½ ложечки цинамону.

Борошно просіяти ще раз із порошком до печива. Втерти масло з цукром, щоб було пухке, додати яйце і ваніль. Потім додати борошно і добре замісити.

Тісто поділити на дві частини. До однієї половини додати какао і цинамон. Обидві частини заохолодити. Розкачати окремо тонко обидва тіста. Витинати круглою формою (2 інчі у промірі) тістечка, а в середині ще витинати дірку. Чорні „дірки“ вставляти в білі палянички і навпаки. Тепер кожне тістечко розкroїти по половині і на пісному (незмащеному) листі (блясі) складати ці два півкола разом — одне чорне й одне біле. Разом творитимуть знов кругле тістечко. Пекти 8 хвилин на 375 ст. З того вийде біля 70 тістечок.

Помаранчеві пальчики

Потрібно: 3¼ горнятка просіяного борошна (муки), ½ ложечки порошку до печива, ½ горнятка масла, ¾ горнятка рослинного товщу, ¾ горнятка цукру, 1 яйце, терта шкірка з 1 помаранчі, 6 унцій пів-солонкої шоколяди, 2 ложки молока.

Ще раз просіяти борошно з порошком. Масло, товщ і цукор втерти разом, щоб було пухке, додати яйце і помаранчеву шкірку, вкінці борошно і добре замісити. Заохолодити. Вкладати тісто в прасу до тістечок і вживаючи форми зірки, витискати на пісний лист пальчики довгі на 3 інчі. Пекти 6—8 хвилин на 425 ст.

Стопити шоколяду, домішати молоко. Холодні пальчики занурювати кінцями в шоколяду, а потім в січені горіхи чи кольоровий цукор або в дрібно втертий кокосовий горіх.

Цих тістечок повинно бути біля 100.

Примітка: Рослинний товщ (shortening) є в продажі у різних видах. Найбільш відомий є „кріско“.

Два рази дає. хто скоро дає!

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXX.

NOVEMBER, 1973

No. 10

Bilingual UNWLA Branches Conferences

Conferences for the UNWLA Bilingual Branches were held in New Jersey and Ohio in September.

On September 23, 1973, members of Branch 32 led by their President, Mrs. Jean Sawchuk, hosted a conference for Branches 32, 40, 52, and 72 in Irvington, N. J. Among the thirty ladies attending, were Mrs. Natalia Danylenko, Junior Branch Organizational Chairman and Mrs. Olga Saluk, Vice-President of the New Jersey Regional Council. Four Branch 40 members came all the way from Allentown, Pa.

Mrs. Saluk welcomed the participants and spoke of the importance of the American Soyuzanky to the organization. She pointed out that it was their long and well established contacts with the non-Ukrainian public that made the fulfillment of the aims of the UNWLA easier to accomplish.

Mrs. Rosalie Polche, past President of Branch 72 and present Vice-President of the New York Regional Council gave a capsule history of the work of the first immigrant women — our mothers — in the beginnings of the UNWLA and other Ukrainian organizations. Mrs. Mary Rohowsky, Branch 32 member, told the story of her mother's immigration to the United States, her early struggles and her successful instillation of a love for the Ukrainian heritage in her children. Those of us present, who are children of these first immigrants, were easily able to relate their own recollection of life with Mama to the words of Mrs. Polche and Mrs. Rohowsky.

Mr. Girard Muench, Supervising Counselor for the State of New Jersey, guest lecturer at Seton Hall University on White Ethnic Youth in the Cities and Guidance Counselor at St. John's School in Newark, N. J., talked on ethnic consciousness and the importance of a secure ethnic identity, especially in young people. He stressed the vital role of parents in this area — in the home, in the P.T.A., and elsewhere, where pride in heritage should be demonstrated at every opportunity, thus building in the youth a firm and secure basic inner identity.

The general discussion following a lovely lunch prepared by the members of Branch 32 gave those present a chance to express opinions, ask questions and offer suggestions. Recommendations for expanding bilingual branch activities included that of Mrs. Stephanie Wochok, a member of Branch 52 and President of the Philadelphia Federation of Women's Clubs, who suggested that branches become interested and actively involved in their city federations of women's clubs.

Despite a pouring rain in Parma, Ohio, on September 29, 1973, 60 women came to the Conference sponsored by Branch 60 under the leadership of their President, Mrs. Mary Fedak. In addition to the Presidents and some members of Branches 37, 58 and 80 who came from Detroit for the meeting, there were Presidents and members of local Ukrainian speaking branches, including Irene Kashubynska, past President of the Cleveland Regional Council, Home Econo-

mics Chairman UNWLA and a former active New York City Soyuzanka.

Mrs. Maria Hruszkewych, President of the Cleveland Regional Council graciously welcomed the participants, echoing Mrs. Saluk's words in stressing the valuable contribution made by the American members through their contacts and whose membership gives the UNWLA a broader base of ideas and approaches so giving a wider scope to the organization's program.

Mrs. Fedak told the conference group what she remembered about her mother and again we all recalled our own mothers as the source of our love for our heritage.

The relationship of ethnic awareness to good mental health was discussed by Mr. Eli Ferenchik, Director of the Ethnic Heritage Center in the Cleveland Community College. He outlined the gradual turning in the United States from the "melting pot" theory to the multi-cultural reality. Mr. Ferenchik pointed out that pride in one's self starts in the home and is reinforced at school, reiterating Mr. Muench's point that pride in heritage should be established in the home and that the involvement of parents in school organizations and programs can reinforce this pride through multi-cultural presentations. Mr. Ferenchik also stressed the importance of ethnic awareness and knowledge for the adults who must give it on to their children. He said that good relationships within our country can be encouraged by ethnic programs geared to building better understanding of self and an appreciation of others.

After a tasty lunch, the Conference was addressed by Mrs.

Vasyl Krychevsky

January 13th 1973 marked 100 years from the birth of Vasyl Krychevsky, an outstanding Ukrainian artist, scientist and teacher. He was one of the leading contributors to the development of Ukrainian art culture in the 20th century, having worked in architecture, painting, book design, applied arts, interior decoration, design of theater settings and costumes and, later, consulting and designing for

Anastasia Volker, Organizational Chairman UNWLA, and Br. 37 member. She reminded the participants that the Ukrainian Community, as shown by "remembering Mama," had always had great women leaders and said that the second immigration, after the war, gave the UNWLA a great reservoir of talent and power. She urged the American members to broaden their scope by working on the problems of our time in cooperation with local non-Ukrainian women's clubs.

It was almost unanimously agreed upon, at both conferences, that one of our most pressing problems in the UNWLA is the lack of sufficient communication — within the branch, between branches and between branches and headquarters. Some comments were also made at both meetings about the occasional slight felt by American Soyuzanky who attend functions where only Ukrainian is spoken. It was suggested that this problem, which is gradually disappearing, can best be solved by MORE frequent participation of American UNWLA members in the activities of other branches and Regional Councils, and dismissing with humor the real or imagined, intentional or unconscious, "digs," bearing in mind always that EVERY Soyuzanka is equal to every other Soyuzanka in privilege as well as obligation.

Vice-President UNWLA
Alexandra L. Riznyk

the Ukrainian film industry. In all these fields Vasyl Krychevsky demonstrated the possibility for the development of a distinctive Ukrainian national art, based mostly on the vast treasury of Ukrainian folk art.

On the basis of his studies of folk architecture Vasyl Krychevsky devised the "Modern Ukrainian Style" in architecture. For example, his "Zemstvo" building in Poltava, 1903-1907 (now it houses a Museum for Regional Studies) and other works. His designs set a trend, followed by many other Ukrainian architects. They also brought Mr. Krychevsky an affectionate nickname of "Father of Ukrainian architecture."

In his views on applied arts Vasyl Krychevsky followed the philosophy of John Ruskin, but his designs were rooted in folk art. Tapestries and decorative embroideries fashioned after his sketches were readily bought abroad. Vasyl Krychevsky was founder of a modern approach to book design in Ukraine and of a modern approach to decorative art in the Ukrainian theater. He also designed settings and costumes for twelve motion pictures, produced in Ukraine in 1925-1939; he worked together with the famous Ukrainian film producer

Dovzhenko on his film "Zvenihora" (1928).

Vasyl Krychevsky was also a very talented and prolific landscape painter. His intimate and lyric landscapes, mostly of Ukrainian cities and countryside, are in many art galleries and private collections in Ukraine, as well as in private collections in many European countries, U. S., Canada and Venezuela. In his love of light and of air in his works, as well as in his extraordinary visual memory Mr. Krychevsky had much in common with J. M. W. Turner.

Vasyl Krychevsky was also an outstanding educator; he was well ahead of his time in methods of teaching. He was one of the founders of the Ukrainian State Academy of Arts (Kiev, 1917), and was elected first head of this Academy. He also taught in the Ukrainian Institute of Architecture, in the Art Institute in Kiev and in other art schools.

Vasyl Krychevsky studied Ukrainian folk art and was an outstanding expert on it. He was a member of many scientific institutions, published articles, wrote critical essays and compiled textbooks on Ukrainian folk arts.

Son of a country physician's assistant, Vasyl Krychevsky obtained his education in arts and architecture from an architect S. I. Zagoskin in Kharkiv, Ukraine. Later he studied

V. Krychevsky: Carpathian landscape, oil, 1944.

At the annual Regional Councils' Presidents' Meeting in New York. From the left — around the table: O. Mussakowska — UNWLA Finance Chairman, N. Bihun — Pres., N. J. Reg. Council, H. Carynyk — Pres. Phila. Reg. Council, M. Slaby — Vice Pres. Detroit Reg. Council, A. Liubynska — Pres. New England Reg. Council, D. Rak — UNWLA Bylaws Chairman, A. Kirshak — Pres. N. Y. Reg. Council, U. Liubovych — Editor OUR LIFE, (L. Szandra, Pres. Chicago Reg. Council, had stepped out just before photo was taken), A. Volker — UNWLA Organizational Chairman, M. Kramarchuk — Pres. Rochester Reg. Council, M. Hruszkewych — Pres. Cleveland Reg. Council.

REGIONAL COUNCIL'S PRESIDENTS' CONFERENCE

The Annual Conference of the UNWLA Regional Councils' Presidents was held in New York on October 13-14, 1973. Attending the two day meeting from Headquarters were: Lydia Burachynska, President UNWLA, Ivanna Rozankowska, Vice Pres., Alexandra Riznyk, Vice Pres., Maria Sawchak, Sec'y, Olha Mussakowska, Finance Chairman, Anastasia Volker, Organizational Chairman, Dora Rak, Bylaws Chairman, Christina Nawrocka, Pres. Chairman and Ulyana Lubovich, Editor of

Ukrainian folklore and history at the university in Kharkiw. In this way Mr. Krychevsky escaped, in his studies, the deadening routinism practiced then in art schools, thus preserving originality of artistic approach. Vasyl Krychevsky lived mostly in Ukraine. After World War II he came to Caracas, Venezuela, where he died November 15, 1952.

OUR LIFE. All eight Regional heads came to New York to consider the Organization's most immediate problems.

The major portion of the meeting was devoted to extensive discussion of the proposed amendments to the UNWLA By-

laws. Also reviewed and discussed were the Finance Committee's proposal of a revised plan of branch dues and payments, and a report on convention preparations which was presented by Alexandra Kirshak, Convention Chairman.

The energetic young members of Br. 104 greeted the ladies each morning with fragrant coffee and fresh rolls and buns. The generous members of Branches 1, 32, 33 and 109 provided tasty meals which gave the participants a much needed break and breathing spell. The N. Y. Regional Hospitality Chairwomen were ably assisted by Br. 1 members in the serving.

On Saturday, representatives of the N. Y. City Branches had an opportunity to meet and chat with the conferees at dinner, and all were entertained by a very humorous satirical piece — branch bylaws describing the duties of the branch board of officers and chairmen — which was read by Myroslava Sawczak, Membership Chairman of N. Y. Regional Council. On a more serious note, Mrs. Sawczak called on all branches to observe the 50th Anniversary of the UNWLA by dedicating all their labor and profits in 1974 to their organization.

Bilingual Branches Conference in Irvington, N. J. Alexandra Riznyk, V. P. of UNWLA addressing the participants. Seated at table — from the left — Rosalie Polche, V.P. of N.Y. Reg. Council and Jean Sawchuk, Pres. of Br. 32.

НОВІ ВИДАННЯ

Докія Гуменна: РОДИННИЙ АЛЬБОМ. Об'єднання Українських Письменників „Слово“, Нью Йорк, 1971. Обкладинка й ілюстрації при співпраці Тамари Цимбал. Ст. 348.

Цією книгою авторка увійшла в новий жанр. Наукова белетристика тепер дуже поширена в зах. літературі і в нас є теж прояви її (Юрій Тис: 37). Але „Родинний альбом“ не белетристика, а радше науково-популярний есей. У ньому авторка спробувала заглибитися в сиву давнину, у самі початки людства. В кільканадцяти розділах вона розгорнула еволюцію мови й мислення людини. Та це не було в неї самоціллю. Вона проаналізувала першу філософічну систему, що проявилася в тотемістичному віруванні.

Через тотемізм — цю первісну релігію людини — перейшли всі тодішні народи. Це була, як каже авторка „школа, в якій людина навчилася мислити“. Початок його спочиває в матріярхаті, тому його джерело — це Велика Мати, яка ніколи не вмирає. Згодом, коли матріярхат віджив своє, її роллю перейняв Великий Батько, патріярх.

Тому що тотемізм проявляв себе в різних церемоніях і повір'ях, багато дечого збереглося до теперішнього часу в нашому фолклорі. Авторка дає пояснення про значення коровай чи церемоніялу нашого весілля (ст. 187—189). Допмагає нам знайти тотемістичні залишки і в звичаях інших народів. А на кінці знаходить первні його вірувань в ідеях Христових. Рівність усіх людей, невмірущість роду, царство Боже в кожній людині, уміння пожертвувати себе.

На кінці книжки є подана багата література кожного розділу.

Л. Б.

Марія Струтинська, АМЕРИКАНКА. П'єса для молоді у трьох актах, з епілогом (Філядельфія, 1973, 30 ст.).

Авторка відомої повісті „Буря над Львовом“ (1952, написаної під псевдонімом: В. Марська), коротких оповідань і пес, у свій ювілейний, 70-ий рік життя, видала окремим виданням п'єсу для молоді — „Американка“.

В цій творі представлено інтелегентну українську рідню в Америці, з 17-річною дочкою, Тамаркою. Молода дівчина знуджена українськими академіями і життям українського гетта. Вона хоче вирватись з цього круга і пробиватись у „вищу“, впливову сферу англо-саксонських американців. Там деякі її товариші приймають її, але коротко і поверховно. Тамарка остаточно повертається до серйозного книжного моля — українця, який залюбки цитує українських авторів, і який справді любить її.

П'єса ця написана з теплом і зрозумінням сучасної української молоді в Америці, молодечих проблем та стилю життя. Правда, дещо змінилось у світосприйманні американської молоді за останніх 10 років — та цей твір Марії Струтинської всеодно залишається досить реалістичним відтворенням нашого сучасного життя, а з героями цієї п'єси наша молодь може пробувати себе легко ідентифікувати. Цей твір вже ставлений 3 рази на сценах Шикаго і Дітройту.

ЛМЛО

Замість квітів

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ трагічної смерти (19 жовтня) нашого дорогого та незабутнього брата, швагра і вуйка, бл. п. Олега Боб'яка, пересилаю 15 дол. на прес. фонд „Нашого Життя“ сестра Марія Константин з чоловіком Віктором і донею Тамарою

В ПАМ'ЯТЬ моєї дорогої сестри бл. п. Анни Лопянецької (Лакі) складаю 7 дол. на фонд Бабусі.

Олена Оришин із родиною в Денвері

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Юліяна Каменецького складаю 5 дол. на Фонд П'ятсот, а дружині п-ні Наталії пересилаю вираз щирого співчуття

Лідія Бурачинська, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. майора Павла Калиновського складаю пожертву 5 дол. на Укр. Інвалідів.

Ангела Таланова, Балтимор

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анастасії Зепко, членки 7 Відділу США в Акрон, складаю 5 дол. на Музейний Фонд США.

Уляна Білецька, Талмадж

Баль Української Преси 1974

Підбадьорені успіхом першого Балю Української Преси, що відбувся 30 січня 1971 року у Філядельфії, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і Спілка Українських Журналістів в Америці (СУЖА) рішили продовжувати цю традицію і в наступних роках. Тому в суботу, 23 лютого 1974 р., в тій же самій великій авдиторії св. Йосафата, на розі вулиць Дитман і Дистон у Філядельфії, відбудеться знову Баль Української Преси.

Балі Преси в різних західних країнах є репрезентативними імпрезами, на які приходять найвищі державні достойники й представники культурного світу. Наш Баль Преси у Філядельфії відзначається ще й родинною та сердечною атмосферою, в якій учасники Балю переводять кілька годин, що залишають їм премилый спомин та заохочують взяти участь у наступному.

На Балю Преси 1974 року Жюрі під проводом мистця Петра Андрусєва вибере знову свою „королеву“ — красуню з-поміж тих усіх красунь, які репрезентуватимуть різні українські часописи.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ
Балю Української Преси

У ПЕРШУ болючу річницю смерти мого незабутнього брата бл. п. Михайла Носкова, кол. учасника боїв під Бродами, замість квітів на далеку могилу складаю 5.00 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Марія з Гаврилишиних Андрійович Лорейн, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. тети Іванни Скопляк складаємо 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“. Горем прибитій родині висловлюємо щире співчуття.

Квітка і Данко Пашини з дітьми Парма, Огайо

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Анастасії Зепко складаю 4 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Анна Малий, Акрон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. проф. Юліяна Каменецького в Стоктоні складаємо 5 дол. на Музейний Фонд США.

Володимир і Уляна Білецькі Талмадж

НАШИМ ДІТЯТАМ

РОЗВАГА

Текст Віри Андрушків

Рисунки Квітки Іваницької

Для дошкілля

Розпочинаємо сторінку для дітей. Хочемо дати дітям змогу розвиватися духово і фізично та забавитися по-українському. Хочемо цим способом також призвичаїти

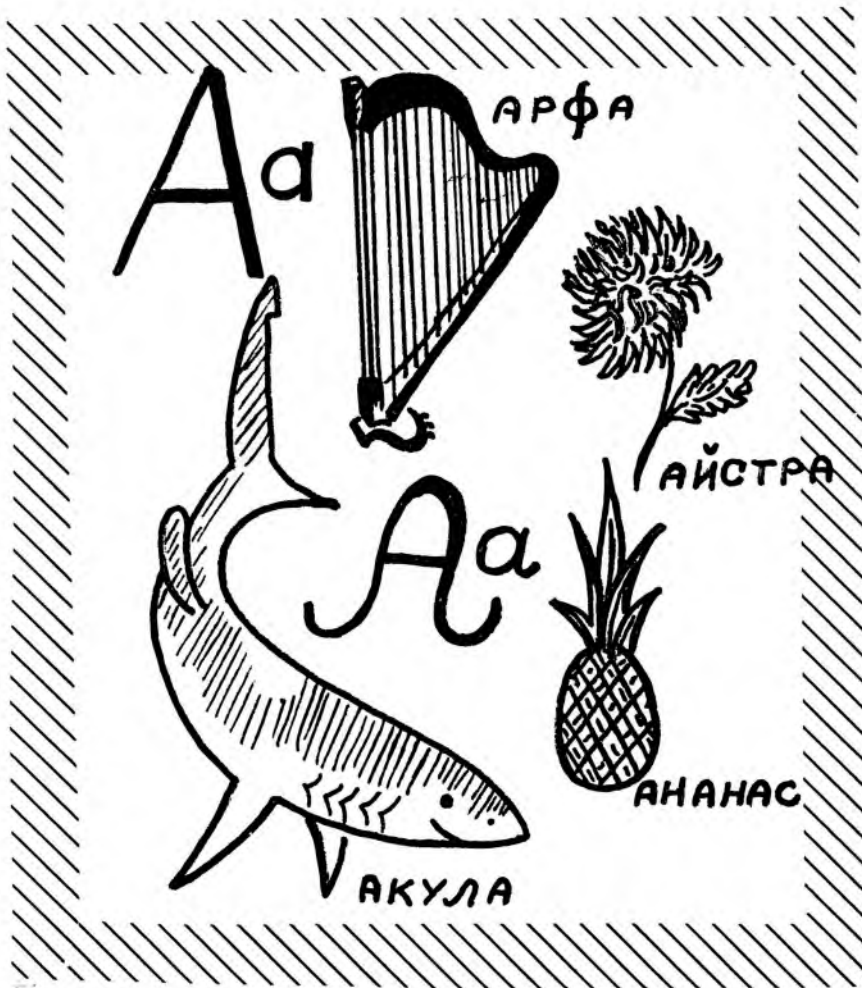
дітей читати залюбки українську пресу. На цій сторінці будемо подавати і розвагову, і забавову частини, щоб спонукати дитину думати, досліджувати різні явища природи тощо.

А ми випробовуватимемо нові ідеї виховання дітей. Нехай наші

діти мають змогу познайомитися українською мовою з різними речами, з якими вони зустрічаються в щоденному житті. Просимо батьків і учителів дошкілля надсилати свої завваги.

Виховна Комісія СУА

Запізнайся з цими словами

Дослід на зиму

Спостерігаймо різні види води

У зимовий морозний день налий води в риночки й вистави надвір або в холодильник. За дві години подивися, що сталося. Чи вода змінила свій вид? Із допомогою мами спробуй загірті воду й подивися, як вона парує.

КОТРЕ СЛОВО ОЗНАЧАЄ „МАМА“, А КОТРЕ „ДИТИНА“

ЗАБАВА

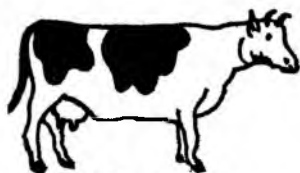

Листопад

НАРИСУЙ ЛІНІЙКУ ВІД ЛИСТКА ДО ЙОГО НАСІННЯ. ТАКИМ ЧИНОМ МОЖЕШ ЗАГОРОДИТИ

ВІТЕР. У СВОЄМУ МІСТІ СПРОБУЙ ЗНАЙТИ ЦІ ЛИСТКИ ТА НАСІННЯ.

КОТРЕ СЛОВО ОЗНАЧАЄ „МАМА“, А КОТРЕ „ДИТИНА“

КОРОВА

ТЕЛЯ

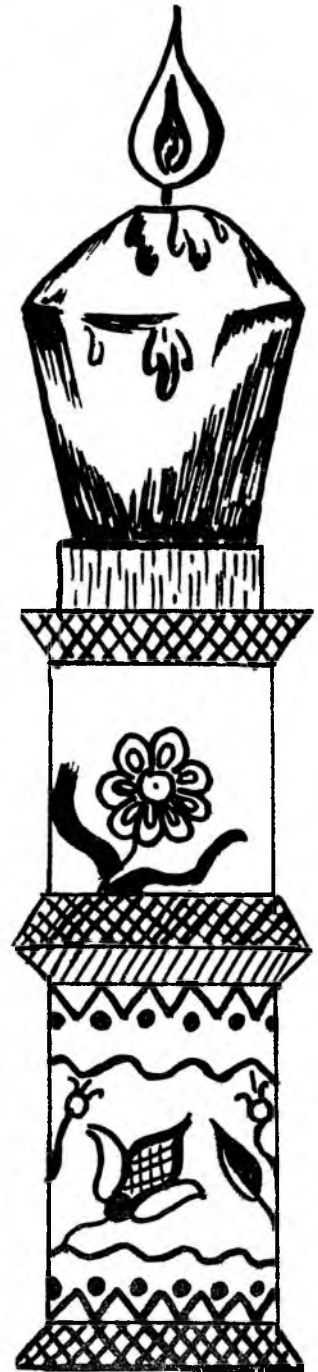
ВІВЦЯ

ПУГОЛОВОК

ЖАБА

Свічник

Потрібні: шпульки з ниток, пластикові накривки, клей, фарби або кольорові пера („маркерс“) — зелена, жовта, помаранчева, брунатна.

1. Зняти паперові наліпки із шпульки. →

Правне становище жінки в різних країнах світу

Новий жіночий рух в Америці викликав і викликає посилене зацікавлення т. зв. „жіночим питанням“. Багато уваги приділяє жінкам щоденна преса, дискутується „жіноча проблематика“ при коктейлі під час товариських зустрічей у родинному крузі довкола обіднього столу, в перервах робочого дня, на громадських зборах товариств і організацій. Відбуваються цілі наукові конференції про становище жінок у суспільстві, а університети почали включати в свою програму спеціальні курси присвячені громадянським правам жінок, історії жіночого руху, жінкам у літературі тощо.

Престижний науковий кварталник „Американський журнал порівняльного права“ в числі за осінь 1972 року надрукував цікавий симпозиум, що його темою є правне становище жінки в різних країнах світу. Учасницями симпозиуму є жінки-вчені, спеціалісти права тих країн, що про них вони пишуть. Інформації подані в матеріалах цього симпозиуму напевно будуть цікаві для читачів „Нашого Життя“ і тому поспробуємо передати їх у згущеному й упрощеному резюме.

Редактором симпозиуму була Рут Бадер Гінсбург, професор права Колумбійського університету в Нью Йорку. В наш час, коли родинний дім перестав бути центром економічної активності, і коли жінки мають можливість вирішувати, коли, скільки а то й чи взагалі хочуть вони мати дітей — немає більше функціонального ви-

правдання на те, щоб жінок обмежувати родинним домом, — каже професор Гінсбург.

У багатьох країнах світу думка про те, що чоловіки й жінки повинні мати однакові права, обов'язки та призначення праці в суспільстві, стала вже елементарною істиною. Ще в листопаді 1967 року одобрена ці принципи Асамблея Об'єднаних Націй у своїй „Декларації про викорінення дискримінації проти жінок“. А все ж існують великі розбіжності між принципами і практикою. Дискримінація помітна навіть у самому секретаріаті Об'єднаних Націй, у головній квартирі в Нью Йорку. На вищих професійних становищах у секретаріаті — каже Рут Гінсбург — є тільки около 19 відс. жінок. Урядникам чоловічого роду дозволено на кошт Об'єднаних Націй брати з собою своїх дружин у відпустку, але такий привілей не прислуговує жінкам-урядникам. Гідами, що оправдають гостей по приміщеннях ООН є тільки дівчата — це справдують браком подвійних убиралень. Римський договір із 1958 року, у висліді якого виникла Європейська Економічна Спільнота, виразно підкреслює вимогу до держав-членів, щоб застосовували принцип однакової платні за однаковою працю для чоловіків і для жінок. Проте в 1971 році сам Європейський Парламент зробив висновок, що принцип цей здебільша і досі не проведений у практичне застосування.

Все ж такі висловлені в деклараціях принципи знаходять поступово віддзеркалення і в законодавстві поодиноких країн. Поступово входить у вжиток нейтральна термінологія, яка однаковою мірою стосується чоловіків і жінок (наприклад щодо матеріального утримування родини, вибору місця замешкання, майнових шлюбно-сімейних відносин та ін.). У деяких країнах закони для охорони здоров'я і материнства надають працюючим жінкам цілу низку додат-

кових пільг і забезпечень. Хоча згідно з декларацією ООН такі охоронні заходи в користь жінок не вважаються дискримінаційними (у відношенні до чоловіків), Рут Гінсбург вважає, що вони суперечать принципів рівноправності чоловіка й жінки на ринку праці. Більшість праць у сучасному суспільстві не вимагає особливої фізичної сили чи витривалости, — каже професор Гінсбург, — а зрештою: деякі жінки фізично сильніші, ніж деякі чоловіки.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

Про становище жінок у Великобританії пише Олів М. Стон, викладач права в Лондонській Школі Економічних і Політичних Наук. Вона подає такі цікаві інформації: У британському парламенті є 349 чоловіків і тільки 16 жінок, а з числа 3281 звичайних професорів на англійських університетах є тільки 44 жінки. Авторка вважає, що в сферах середньої класи, зокрема серед професіоналів, розподіл хатньої роботи серед подружжя куди більш поширений, як серед робітництва. Теж серед організованого робітництва поширена дискримінація щодо жінок: був випадок, коли водії автобусів вийшли на страйк, щоб запротестувати проти прийому на цю працю жінок. Закон про однакову платню ввійшов у силу в 1970 році — на ділі жінки, які становлять в Англії 1/3 робочої сили, заробляють тільки 55% чоловічих заробітків. У таких питаннях, як підстави для розірвання шлюбу та право на освіту — жінки зрівняні з чоловіками хоч треба признати, що можливості студій для дівчат, зокрема в деяких ділянках (напр., медичній) на практиці — обмежені. Звичайне англійське право надає батькові рішальний голос у справах виховання дітей. Заміжня жінка, яка живе з чоловіком, не має права на пенсію суспільного забезпечення (за засадою, що чоловік повинен її утримувати). В 1967 році

2. Уложити шпильки і пластикову накривку одне на одне.

3. Приліпити накривку до шпильки.

4. Намалювати гуцульський керамічний взір на шпильці фарбами або кольоровими перама („маркер“).

5. Вложити свічку.

Можна вжити для прибрання столу або на подарунок.

ухвалено закони про планування родини та про аборти. Вагітність може бути перервана, якщо два лікарі погодяться в тому, що вона може загрожувати життю або фізичному чи психічному здоров'ю жінки, чи комусь з її дітей, або якщо вона зв'язана з ризиком фізичної чи психічної ненормальності для плоду. Місцеві власті зобов'язані давати всім бажаним проради та допомогу в справах контролю народин. На практиці є великі розбіжності в тому, як ці закони застосовуються, залежно від місцевих умовин та від того, чи жінки звертаються про допомогу до приватних лікарів чи до Державної Служби Здоров'я.

ШВЕЦІЯ

Про становище жінок у Швеції пише професор права Люндського університету Гунвор Валін. Формально в Швеції панує повна рівноправність чоловіків і жінок. На практиці існують ще розбіжності в економічній і суспільній сферах; число жінок на високих становищах усе ще порівняно невелике, і число незатруднених поза домом домашніх господинь більше, як затrudнених жінок. У Швеції декілька жінок займали пости міністрів, одна жінка дістала призначення на суддю Найвищого Суду, значний відсоток жінок у медичних професіях. Ще 1896 року жінка вперше здобула докторат з юридичних наук на шведському університеті, але 60 років пізніше в 1958 р. — одна-єдина жінка була на становищі професора правничого факультету. Гунвор Валін вважає, що платні освічених професійних жінок зрівняні з платнями чоловіків, зате серед некваліфікованих робітниць більше помітна дискримінація і то не тільки щодо висоти заробітків, але й щодо можливостей знайти чи втримати працю, зокрема в час економічних скорочень. У родинному житті права й обов'язки обох партнерів — однакові. Це стосується таких справ, як вибір прізвища, місця замешкання, права на власність і на спадок, утримання і виховання дітей, розвід і сепарація тощо. Перервання вагітності дозволене у випадках, коли вона загрожує фізичному чи психічному здоров'ю жінки, коли

є загроза успадкування хвороби тощо. В Швеції широко розвинена сітка дитячих ясел і садків та організованої опіки над дітьми, яка допомагає бажаним працювати матерям включуватись у затrudнені кадри. Шведські реформатори, — каже Гунвор Валін — змагаються тепер до того, щоб ще більше лібералізувати розводи (тепер діє вимога медіації та однорічної перерви між сепарацією та розірванням шлюбу) і щоб здобути зрівняння в обличчі податкового права для вільних позашлюбних зв'язків, які тепер у Швеції дуже поширені й у товариському житті загально толеровані.

НОРВЕГІЯ

Про жінок у Норвегії пише Каррін Брузеліус Гефермель, що займає позицію радника в норвезькому міністерстві справедливості. Рівноправність чоловіка й жінки, мужа й дружини, батька і матері — є основним принципом норвезького законодавства. Жінка в Норвегії — правно „визволена“, але вона ще не є економічно незалежною. Відносно невелике число жінок працює поза домом, а більшість із тих, що затrudнені — працює на традиційних „жіночих“ роботах, що не вимагають більшої фахової підготовки і дають невисокий заробіток.

В Норвегії заміжні жінки мають право зберегти своє дівоче прізвище, а теж і чоловіки, якщо таке їх бажання, мають право вибрати жінчине прізвище, як родове. Об'єд з подружжя зобов'язані фінансово утримувати дім і родину — домашня праця рахується в цьому зобов'язанні не менша, як приділ певної суми грошей. Чоловік і жінка зобов'язані інформувати одне одного про свої фінансові справи, а для завідування майном потрібна згода подружнього партнера. В спадкових справах — рівні права, але є два важливі винятки: земля хлібороба переходить неподіленою найстаршому синові, а право до королівського трону прислуговує тільки нащадкам чоловічого роду. Розводове право трактує однаково і чоловіків і жінок: обоє батьки зобов'язані платити аліменти, утримувати й виховувати дітей тощо. Від 1964

року дозволене перервання вагітності, при наявності медичних суспільних, генетичних та етичних підстав. Прохання про аборти мають бути пред'явлені за посередництвом лікаря пацієнтки панелеві двох інших лікарів. Добровільна стерилізація доступна кожному, а в деяких випадках (напр., при наявності психічної або спадкової хвороби) вона може бути приписана — рішенням окремої комісії — навіть проти волі пацієнта чи пацієнтки. Освіта в Норвегії переважно коедукційна і доступна в однаковій мірі і хлопцям і дівчатам. Жінки становлять 25% між студентами університетів, але тільки 18% серед тих, що завершують свої студії дипломами. Жінки становлять 1/3 робочої сили.

Близько 80% затrudнених жінок працює медсестрами, вчительками, продавщицями, робітницями в харчовій, текстильній та готельній індустріях. 2/3 із затrudнених жінок — це бездітні жінки або матері, діти яких підростили вже до віку підлітків. Матерів із малолітніми дітьми серед робочої сили небагато, хоч існують субсидійовані державою громадські ясла та садки та хоч є окремі пільги та охоронні закони для вагітних (право на сплачувану суспільним забезпеченням відпустку шість тижнів перед і шість тижнів після родів та заповнення місця праці після повороту тощо).

Жінки в Норвегії від 1913 року мають повні політичні права. У виборах бере участь приблизно така сама кількість жінок, як і чоловіків. Проте число жінок на політичних становищах — невелике: в 1971 році на 150 членів норвезького парламенту було тільки 15 жінок. Жінки в Норвегії незобов'язані до військової служби, хоч можуть бути затrudнені, як цивільні особи, службою державної оборони. Норвезьке громадянство дитина дістає по батькові (з винятком позашлюбних дітей). Якщо батько — чужинець, дитина не стає автоматично громадянином, навіть якщо вона народжена в Норвегії і якщо мати — норвежка. Для отримання громадянства чужинцями — закон ставить однакові вимоги і до чоловіків і до жінок.

(Продовження буде)

„ШКОЛА НА ГОРБОЧКУ“

(Докінчення зі ст. 11-ої)

знавства. Впродовж місяця діти приходять (точніше кажучи, дітей привозять батьки) кожного дня, крім „вікендів“. Цього року було таких дітей 30. Поділені вони на чотири групи, залежно від уміння читати-писати по-українськи. В програмі, крім науки історії, писання, читання, є теж спів, який веде проф. Ігор Соневицький. За чотири роки діти засвоїли собі біля 100 (так, так, біля сотні!) народних пісень, а цього року спеціально стрілецьких — цілу в'язанку. Крім науки, очевидно, є гри і забави.

Те, що я написала, звучить сухо і по-шкільному. На ділі воно відбігає від формальної школи. Перебуваючи там годинку, я не тільки приглядалася і слухала співу, а наче б і сама брала участь у веселій, живій забаві. На закінчення, діти та й обое господарі почали жваву гру на луці, що «кругом кати».

Переглянула я теж декілька письмових задач, навіть віршиків, з яких один запам'ятався мені:

„А до школи на горбочку усі поспішають,
Бо там тета й вуйко Ігор розуму навчають“.

Саме цей настрий, метода вчити, граючись, витворює ту атмосферу, яка притягає дітей до „школи на горбочку“. Перебування в ній — це для них літня пригода, яка непомітно виповнена програмою навчання українознавства.

Але „школа на горбочку“ переросла вже можливості свого приміщення. Треба було створити для найменших „філію“. Я, на жаль, не могла її відвідати цього року, ні не була на святочному закінченні з багатого, як мені казали, програмою. Цю школу для найменших веде Віра Андрушків, а міститься вона недалеко, можна сказати, „під горбочком“.

Скажу правду, що коли інколи прикро вражають різні неполадки, різні нарікання на молодць, то думаю про ті дві „школи на горбочку“, які стають відрадою та прикладом того, як чиясь серцем диктована ініціатива і з серцем та знанням виконувана, без ніякої користі для себе програма, може створити таку незвичайно корисну, милу, хоч неформальну „школу на горбочку“ та її „філію“ для найменших.

У. Л.

DIRECTIONS FOR EMBROIDERY PAGE CHILDREN'S COATS

It has been observed that in Ukraine more and more embroidered clothing is being worn . . . not on the stage or in the villages, but in the large cities. Obviously, although one does not hear Ukrainian spoken on these city streets, the national feeling is being expressed through the increased use of Ukrainian embroidery.

The fashion and dressmaking houses in Ukraine have exhibited several children's outfits based on national costume.

1. An A-line coat for a school-age girl has embroidered hem and a wide overlap. The standing collar and overlap are edged with white Persian lamb.

2. A ski costume, also for a school-ager, has a loose jacket of heavy white orlon without embroidery. The two pockets in front, the sleeves and jacket are edged with a deep red cord. This latter decoration is based on a Boyko costume. The outfit is completed with deep red woolen pants and hood.

These models are from the Kharkiw house of fashion and were designed by Mykhaylo Vilas and L. Yermakova.

ПРО ДІТЕЙ — НЕ ДЛЯ ДІТЕЙ

8-річна Оріся: Знаєш мамо, Мартусина кіця буде мамою і Мартуся буде мати маленькі котятка.

Мама (неуважно): Гм, гм...

Оріся: Мамо! А чи я не могла би бути мамою?

Мама (здивовано): Що? Діти не можуть бути мамами!

Оріся: А не могла б я бодай народити котятко?

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10:30—1 і по полудні від 3—6. В інших годинах за домовленням: тел: 674-5508 (код. 212).

Календарець СУА

18 листопада — Святкування 25-ліття СФУЖО. — 47 Відділ СУА, Рочестер

25 листопада — Обговорення Виставки й її закриття — 64 Відділ СУА в Нью Йорку

1 грудня — „Веселий вечір“ — 71 Відділ СУА в Джерзі Ситі

1—2 грудня — Різдвяний Базар — 18 Відділ СУА, Пассейк

2 грудня — „Мехіко — країна контрастів“, прозирки на тлі мексиканської музики. Доповідь О. Лукашевич-Полон та виставка образів Оксани і Лавра Полон. — 47 Відділ СУА, Рочестер.

6 грудня — Свят-Миколаївський Вечір — 18 Відділ СУА, Пассейк

7, 8 і 9 грудня — Мистецька виставка наших членок: картини Тані Баюк, емалії Оксани Теодорович, кераміка Лесі Кочман — 29 Відділ СУА, Шикаго

8 грудня — Різдвяний Базар, який триватиме цілий тиждень — 64 Відділ СУА в Нью Йорку

9 грудня — Андріївський Вечір — 1 Відділ СУА в Нью Йорку

15 грудня — Організаційні Сходини й огляд подій у 1973 році — 64 Відділ СУА в Нью Йорку

16 грудня — Загальні Збори — 1 Відділ СУА в Нью Йорку

22 грудня — Миколайко в Садочку — 29 Відділ СУА, Шикаго

25 грудня — Різдвяна Зустріч — 28 Відділ СУА, Ньюарк

16 лютого 1974 — Вечірка Відділу — 29 Відділ СУА, Шикаго

Купуйте найновіші видання СУА:

Р. Завадовича: ЧАРОДІЙНІ МУЗИКИ

Діти: КІТ-МУЗИКА

Ціна по 2.50 дол. за примірник

Замовляти через Централю СУА

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Phila., Pa. 19141
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Централа одержала

від 1 серпня до 31 жовтня 1973:

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

У цьому списку подаємо пожертви на пресовий фонд обов'язковий. Пожертви на Запасовий Фонд Н. Ж. проголошуємо в іншому місці.

Від. 1 Нью Йорк	10.00
" 2 Честер	10.00
" 7 Акрон	50.00
" 26 Дітройт	10.00
" 33 Клівленд	20.00
" 36 Шикаго	25.00
" 43 Філядельфія	5.00
" 56 Дітройт	10.00
" 57 Ютіка	35.00
" 60 Клівленд	50.00
" 63 Дітройт	50.00
" 84 Шикаго	50.00
" 93 Гартфорд	50.00
" 97 Бофало	100.00

20 дол.: П-во Остап'яки, Ютіка.

По 15 дол.: Юрій Стефанік, Едмонтон, Марія Константин, Воррен, Лідія Кий, Валлінгфорд.

12 дол.: Е. Кохан, Честер.

По 10 дол.: Юстина Козак, Дітройт, Михайлина Січинська, Петерсон, Гурток Книголюбів, Честер, Марія Мулькевич, Балтімор, д-р Христина Кузьмович, Арлінгтон, Марія Барагура, Іванна Рожанковська і Марія Савчак, усі з Нью Йорку.

8 дол.: Лідія Осінчук, Нью Йорк.

7.20 дол.: Надія Троян.

6 дол.: Марія Леванісів.

По 5 дол.: Олена Коровицька, Філядельфія, Анастасія Озимко, Менвіл, П. Шпачинська, Гемпстед, Ждана Федущак, Денвер, Розалія Полчій, Саннісайд, Марія Андрійович, Лорейн.

3.20 дол.: О. Раковська.

По 3 дол.: Анастасія Жилава, Стефанія Бернадин, Філядельфія, Ольга Яримович, Кергонксон, Дарія Самоутка, Трентон, Віра Кушнір, Йонкерс, Ірина Лебідь, Леонард, Лідія Захарків, Рочестер, Ангела Таланова, Балтімор, Відділ СУ Австралії, Нортгем, Олена Куса, Лейкворт, Марія Чучман, Торонто, Іза Боярська, Гакенсак, Володимира Полянська, Парма, Любомира Артимишин, Анна Ни-

кифорьяк, Марія Савицька і Кіра Ско-робогата, всі з Нью Йорку.

По 2 дол.: Наталія Яремчишин, Лайма, Оксана Копачівська, Гемилтон, М. Чайковська, Філядельфія.

1.94 дол.: Ольга Мазур, Кіченер.

По 1 дол.: Дарія Мельничук, Ракі, Анна Панас, Клівленд, Ілай Малиш, Дітройт, Христина Воевідка, Енглвуд.

МУЗЕЙ СУА:

Від. 2 Честер	10.00
" 7 Акрон	50.00
" 36 Шикаго	15.00
" 49 Бофало	100.00
" 63 Дітройт	50.00
" 84 Шикаго	15.00
" 90 Філядельфія	50.00
" 93 Гартфорд	50.00
" 97 Бофало	50.00
Наталія Шараневич, Ірвінгтон	20.00
Уляна Білецька, Талмадж	10.00

ФОНД „МАТИ й ДИТИНА“:

Від. 7 Акрон	25.00
" 22 Шикаго	168.00
" 35 Озон Парк	95.00
" 36 Шикаго	10.00
" 47 Рочестер	51.00
" 63 Дітройт	110.00

" 64 Нью Йорк	180.00
" 83 Нью Йорк	90.00
" 69 Кергонксон	100.00
" 93 Гартфорд	30.00
Марія Холевчук, Рочестер	50.00
Д-р Ярослав і Стефанія Бернадин, Філядельфія	25.00
Анна Завадівська, Клівленд	15.00
Марія Храплива, Ст. Луїс	10.00
Неоніля Сасик, Шикаго	10.00
Олена Оришин, Лейквуд	7.00
Стефанія Ліскевич, Воррен	3.00

„ФОНД 500“

Від. 28 Ньюарк	30.00
" 36 Шикаго	60.00
" 82 Бронкс	10.00
Л. Бурачинська, Філядельфія	10.00

БІОГРАФІЧНИЙ СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ:

Від. 100 Картерет	20.00
-------------------	-------

З подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
Ірина Качанівська, касієрка

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полум'я“ — твори Л. Українки англійською мовою?

ПРИ РІЗНИХ НАГОДАХ

подаруйте

ДОЦЦІ або СИНОВІ

„Дух Полум'я“

Лесі Українки

англійською мовою

у перекладі Персіфала Канди

з передмовою К. Маннінга

Ціна \$5.00

Замовляти в Централі СУА

Ukrainian National Women's

League

4936 N. 13th St.

Philadelphia, Pa. 19141

SPiRIT
of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

Пам'ятайте про Запасовий Фонд „Нашого Життя“!

Printed by "America," 817 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123. U.S.A.